

ӘЛЕМДІК ЖӘНЕ ДӘСТҮРЛІ ДІНДЕР ЛИДЕРЛЕРІНІҢ VII СЪЕЗІНІҢ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ

DECLARATION OF VII CONGRESS
OF THE LEADERS OF WORLD AND
TRADITIONAL RELIGIONS

ӘЛЕМДІК ЖӘНЕ ДӘСТҮРЛІ ДІНДЕР ЛИДЕРЛЕРІНІҢ VII СЪЕЗІНІҢ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ

Біз, VII съезге қатысушылар – әлемдік және дәстүрлі діндердің рухани лидерлері, саясаткерлері, халықаралық ұйымдардың жетекшілері,

әділ, бейбіт, қауіпсіз және гүлденген әлемге деген ортақ ұмтылысымызды **басшылыққа ала отырып,**

адамзаттың рухани және әлеуметтік дамуындағы жалпыға ортақ құндылықтардың маңыздылығын **бекіте отырып,**

әлеуметтік, этномәдени және діни айырмашылықтар негізінде төзімсіздік пен өшпенділікке, ксенофобияға, кемсітушілік пен жанжалдарға шақыруларға қарсы тұру және оларды еңсеру қажеттілігін **мойындай отырып,**

діни және мәдени әртүрліліктің байлығын **құрметтей отырып,**

қайырымдылық іс-әрекеттері, жанашырлық, мейірімділік, әділеттілік пен ынтымақтастық адамдар мен қоғамдардың жақындасуына ықпал ететінін ***сезіне отырып,***

жеке адамның өзін-өзі және дінаралық даму үшін білім беру мен діни ағартудың құндылығын **мойындай отырып,**

қоғамдағы әйелдердің рөлі мен құқықтарының маңыздылығын **растай отырып,**

материалдық теңсіздік біздің әлемді наразылыққа, әлеуметтік шиеленіске, қақтығыстар мен дағдарыстарға әкелетінін ***атап өте отырып,***

климаттың өзгеруі, кедейлік пен ашаршылыққа, ұйымдасқан қылмыс, терроризм және есірткі сияқты пандемиядан кейінгі әлемдегі жаһандық сын-қатерлерді шешудің маңыздылығын **мойындай отырып,**

діни қудалауға және адам өмірі мен қадір-қасиетіне қол сұғуға алып келетін экстремизмді, радикализмді және терроризмді ең батыл түрде **айыптай отырып,**

әлемде мемлекетаралық және халықаралық шиеленіс ошақтарының құрылуын **айыптай отырып,**

гуманитарлық көмек пен қорғауды қажет ететін мигранттар мен босқындар санының жаһандық көбеюіне **алаңдаушылықты білдіре отырып,**

қақтығысушы тараптар арасында диалог және татуласу үшін жағдай жасауға жәрдемдесуге деген **нық ниетін білдіре отырып,**

рухани және саяси лидерлердің қазіргі әлемдегі мәселелерді шешу үшін бірлескен жұмысының жіті қажеттілігін **сезіне отырып,**

барлық халықаралық, өңірлік, ұлттық және жергілікті бастамаларды, сондай-ақ дін лидерлерінің дінаралық, мәдениетаралық және өркениетаралық диалогқа жәрдемдесу жөніндегі күш-жігерін **қолдай отырып,**

пандемиядан кейінгі кезеңде діни қоғамдастықтар, халықаралық, ұлттық және мемлекеттік мекемелер, сондай-ақ үкіметтік емес ұйымдар арасындағы ынтымақтастықты жандандыруға **ниет білдіре отырып,**

Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері съезінің жұмысын түрлі діндер, конфессиялар мен діни ілімдер өкілдері үшін халықаралық дінаралық диалог алаңына айналғанын тағы **да қуаттай отырып,**

дінаралық, мәдениетаралық және өркениетаралық диалогты кеңейту жөніндегі одан әрі нақты қадамдарды қабылдаудағы Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері съезінің мүмкіндігін **көрсете отырып,**

- **БІЗ ОРТАҚ ҰСТАНЫМҒА КЕЛДІК ЖӘНЕ КЕЛЕСІ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕЙМІЗ:**

1. **Біз,** Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезі діндер, мәдениеттер мен өркениеттер арасындағы бейбітшілік пен диалог игілігі үшін өзінің тұрақты қызметін жалғастыруына **бар күш-жігерімізді саламыз.**
2. **Біз,** әлемнің пандемиядан кейінгі дамуы мен әлемдік процестердің жаһандануы және қауіпсіздікке төнетін қатерлер жағдайында Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезі бейбітшілік пен ынтымақтастық үшін диалогты нығайту, сондай-ақ рухани және адамгершілік құндылықтарды ілгерілету жөніндегі бірлескен күш-жігерді іске асыруда маңызды рөл атқаратынын **мәлімдейміз.**
3. **Біз,** пандемияның жағымсыз салдарын тек бірлескен күш-жігермен, бірлесіп жұмыс жасау және бір-бірімізге көмек көрсету арқылы жеңуге болатындығын **мойындаймыз.**
4. **Біз,** кез-келген әскери қақтығыстың басталуы, шиеленіс пен текетірестің ошақтарды қоздыру «домино әсеріне» ие болатынына және халықаралық қатынастардың бұзылуына әкелетініне **сенімдіміз.**
5. **Біз,** экстремизм, радикализм, терроризм және зорлық-зомбылық пен соғыстардың

барлық басқа түрлері, қандай себептер мен мақсаттар болса да, шынайы дінге ешқандай қатысы жоқ және оларды түбегейлі қабылдамау керек деп **санаймыз**.

6. **Біз, ұлттық үкіметтер** мен уәкілетті халықаралық ұйымдардан экстремистер мен террористер тарапынан құқықтарына нұқсан келтірген мен зорлық-зомбылыққа ұшыраған, сондай-ақ соғыстар мен әскери жанжалдардың салдарынан болған барлық діни топтар мен этникалық қауымдастықтарға жан-жақты көмек көрсетуді **өтініп сұраймыз**.
7. **Біз, әлемдік лидерлерді** әлемдегі жағдайды тұрақсыздандыруға әкелетін барлық агрессивті және деструктивті риторикадан бас тартуға, біздің әлеміміздің барлық бұрышындағы қақтығыстар мен қантөгістерді тоқтатуға **шақырамыз**.
8. **Біз, әлемнің барлық бұрышынан келген дін лидерлері мен көрнекті саяси қайраткерлерді** достық, ынтымақтастық және бейбіт қатар өмір сүру үшін диалогты үздіксіз дамытуға **шақырамыз**.
9. **Біз, әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері мен көрнекті саяси қайраткерлерді** ұзақ мерзімді тұрақтылыққа қол жеткізу үшін қақтығыстарды реттеу процесіне белсенді тартуды **жақтаймыз**.
10. **Біз, бұл Жаратушы Алланың еркінің даналығы болып табылатын терінің түсі, жынысы, нәсілі, тілі мен мәдениетіндегі** плюрализм және айырмашылықтар екенін **атап өтеміз**. Алла діни әртүрлілікке жол береді, сондықтан қандай да бір дінге және діни ілімге мәжбүрлеудің кез-келгені қолайсыз.
11. **Біз, барлық халықтарға әлеуметтік әділеттілік пен ынтымақтастық орнату үшін** дінаралық және конфессияаралық үнқатысуды іске асыру жөніндегі практикалық бастамаларды қолдауға **шақырамыз**.
12. **Біз, Біріккен Ұлттар Ұйымының және басқа да халықаралық, үкіметтік және өңірлік институттар мен ұйымдардың өркениеттер мен діндер, мемлекеттер мен ұлттар арасындағы диалогқа жәрдемдесу жөніндегі күш-жігерімен** **ниеттеспіз**.
13. **Біз, Қасиетті Тақ пен Әл-Азхар Әл-Шариф арасындағы (БҰҰ БА-ның 2020 жылғы 21 желтоқсандағы «Халықаралық адамзат бауырластығы күні» A/RES/75/200 қарарымен қабылданған) ортақ игілік үшін сенушілер арасында бейбітшілікке, диалогқа, өзара түсіністікке және өзара құрметке шақыратын «Бейбітшілік пен бейбіт қатар өмір сүрудің пайдасына адами бауырластық туралы» құжаттың және «Мекке декларациясының» (2019 жылы мамырда Меккеде қабылданған) маңыздылығы мен құндылығын** **мойындаймыз**.
14. **Біз, әлемдік қоғамдастықтың ғылым, техника, медицина, өнеркәсіп және басқа да салаларда қол жеткізген прогресін** **қолдаймыз**, бірақ бұл ретте оларды рухани, әлеуметтік және адами құндылықтармен үйлестірудің маңыздылығын атап өтеміз.

15. **Біз**, әлеуметтік мәселелер көбінесе адамдарды шектен тыс көзқарастар мен істерге итермелейтінін **түсінеміз** және әлемнің барлық мемлекеттерін өз азаматтары үшін лайықты өмір сүру жағдайларын қамтамасыз етуге **шақырамыз**.
16. **Біз**, рухани құндылықтар мен саналы бағдарлардың маңыздылығын елемейтін адамдар мен қоғамдар өздерінің адамгершілігін және шығармашылығын жоғалтуға бейім екенін **атап өтеміз**.
17. **Біз**, әлемдік саяси және бизнес лидерлерін қазіргі қоғамдардың дамуындағы сәйкессіздіктерді еңсеруге назар аударуға және халықтың түрлі топтары мен әлемнің түрлі елдерінің әл-ауқатындағы алшақтықты қысқартуға **шақырамыз**.
18. **Біз**, әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері арасындағы диалогтың бейбітшілікті сақтауға ықпал ететін мемлекеттер мен қоғамдардағы әлеуметтік-саяси процестерге оң әсерін тигізетінін **атап өтеміз**.
19. **Біз** Алла тағаланың, нәсілдік, діни, этностық немесе өзге де қатыстылығына немесе әлеуметтік жағдайына қарамастан барлық адамдарды тең етіп жаратқандығын негізге аламыз, сондықтан бір-біріне деген құрмет пен өзара түсіністік бүкіл діни уағыздардың негізінде жатыр.
20. **Біз**, саяси және қоғам қайраткерлерін, журналистер мен блогерлерді, олардың сөз бостандығын мойындай отырып, діни жалпылаудан сақ болуға және экстремизм мен терроризмді қандай да бір ұлтпен немесе дінмен теңестірмеуге, сондай-ақ дінді саяси мақсаттарда пайдаланбауға **шақырамыз**.
21. **Біз**, діндер мен мәдениеттердің құрметпен қатар өмір сүруін нығайту және қауіпті жалған діни нанымдарды жою барысында, әсіресе жастар арасында білім мен діни ағартудың рөлін арттыруды жақтаймыз.
22. **Біз**, отбасы институтын нығайтудың маңыздылығына ерекше **назар аударамыз**.
23. **Біз** әйелдердің қадір-қасиетін және құқықтарын қорғауға, олардың отбасы мен қоғамның тең құқылы мүшесі ретінде олардың әлеуметтік мәртебесін арттыруға, сондай-ақ олардың мәдени және діни салалардағы бейбіт процестерге қатысуын көтермелеуге **атсалысамыз**.
24. **Біз** әлемдік цифрлық дамудың шарасыздығын, сондай-ақ діни және рухани лидерлердің цифрлық теңсіздік мәселелерін шешу мәселелерінде саяси қайраткерлермен өзара іс-қимыл жасаудағы рөлінің маңыздылығын **атап өтеміз**.
25. **Біз**, ой-пікір білдіру бостандығын құрметтей отырып, діни білімнің, дінаралық толеранттылықтың және азаматтық бейбітшіліктің ілгерілеуі үшін діни құндылықтардың маңыздылығын түсіндіруге, сондай-ақ діндерге жалпы толеранттылықты дамытуға БАҚ-тың және қоғамның басқа да институттарымен диалогты дамытуға ұмтыламыз.

26. **Біз**, барлық сенім мен ізгі ниетті адамдарды осы қиын қыстау кезеңде бірігуге және біздің ортақ үйіміз – Жер планетасында қауіпсіздікті және үйлесімділікті қамтамасыз етуге өз үлестерін қосуға **шақырамыз**.
27. **Біз**, өркениетті әлем үшін өркениетаралық, дінаралық және халықаралық диалогты кеңейтуге елеулі үлес қосатын, планетадағы барлық ізгі ниетті адамдарды қолдау үшін **дұға етеміз**.
28. **Біз**, әскери қақтығыстардан, сондай-ақ табиғи және техногендік апаттардан зардап шеккен аймақтардағы мейірімділік пен жанашырлық әрекеттерін қолдауға **шақырамыз**.
29. **Біз**, халықаралық ұйымдарды және ұлттық үкіметтерді коронавирус пандемиясының салдарын еңсеру жөніндегі олардың күш-жігерін қолдау барысында ынтымақтасуға **шақырамыз**.
30. **Біз**, Съездің және осы Декларацияның мақсаттары адамзаттың қазіргі және болашақ ұрпақтарын өзара құрмет пен бейбітшілік мәдениетін ілгерілетуге бағыттау болып табылатынын; оларды әлемнің кез келген елінің, сондай-ақ БҰҰ институттарын қоса алғанда, халықаралық ұйымдардың мемлекеттік басқаруында пайдалануға қолжетімді болатынын **растаймыз**.
31. **Біз**, 2023-2033 жылдарға арналған жаһандық дінаралық диалог алаңы ретінде Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезін дамыту тұжырымдамасын әзірледі Съезд Хатшылығына **тапсырамыз**.
32. **Біз**, Қазақстан Республикасының өркениетаралық, дінаралық және конфессияаралық диалогтың беделді және жаһандық орталығы ретіндегі рөлін растаймыз.
33. **Біз**, Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің VII съезін шақырғаны үшін, олардың гуманитарлық бастамалары үшін, сондай-ақ жаңару мен прогреске, бейбітшілік пен үйлесімділікке қосқан үлестері үшін, Қазақстан Республикасына және Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевқа **алғыс айтамыз**.
34. **Біз**, Қазақстан Республикасына Съезді тамаша ұйымдастырғаны үшін, ал Қазақстан халқына – мейірімділігі мен қонақжайлылығы үшін, **алғысымызды білдіреміз**.
35. **Біз**, Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері съезінің қызметін жалғастыруға деген ұжымдық мүдделілігімізді және келесі VIII Съезді 2025 жылы Қазақстан Республикасының астанасы Нұр-Сұлтан қаласында өткізу ниетімізді **растаймыз**.

Осы Декларация Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің VII съезі делегаттарының көпшілігімен қабылданды, бүкіл әлемдегі билікке, саяси лидерлерге, дін қайраткерлеріне, тиісті өңірлік және халықаралық ұйымдарға, азаматтық қоғам институттарына, діни бірлестіктер мен жетекші сарапшыларға беріледі. Сондай-ақ ол БҰҰ Бас Ассамблеясының 77-ші сессиясының ресми құжаты ретінде таратылады.

Қазіргі Декларацияның қағидаттары барлық мүдделі елдердегі барлық саяси шешімдерді, заңнамалық нормаларды, білім беру бағдарламаларын және бұқаралық ақпарат құралдарын есепке алу үшін барлық өңірлік және халықаралық деңгейлерде таралуы мүмкін.

**БІЗДІҢ БАРЛЫҚ ДҰҒАЛАРЫМЫЗ ҚАБЫЛ БОЛСЫН
ЖӘНЕ БАРЛЫҚ ХАЛЫҚҚА ЖӘНЕ ЕЛДЕРГЕ
ӨРКЕНИЕТ СЫЙЛАСЫН!**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫ
2022 жылғы 15 қыркүйек**

DECLARATION OF VII CONGRESS OF THE LEADERS OF WORLD AND TRADITIONAL RELIGIONS

We, the participants of the VII Congress - spiritual leaders of world and traditional religions, politicians, heads of international organizations,

guided by our shared desire for a just, peaceful, secure and prosperous world,

affirming the importance of shared values in the spiritual and social development of humankind,

recognizing the necessity of countering and overcoming intolerance and hate speech, xenophobia, discrimination and conflicts based on ethnic, religious and cultural differences,

respecting the richness of religious and cultural diversity,

realizing that acts of charity, compassion, mercy, justice and solidarity contribute to the rapprochement of peoples and societies,

recognizing the value of education and spirituality for personal and interreligious development

affirming the importance of the role and rights of women in society,

stating that material inequality leads to discontent, social tension, conflict and crisis in our world,

recognizing the importance of addressing global challenges in our post-pandemic world, including climate change, poverty and hunger; organized crime, terrorism, and drugs,

condemning in the strongest terms the extremism, radicalism and terrorism which lead to religious persecution and the undermining of human life and dignity,

condemning the creation of hotspots of interstate and international tension in the world,

expressing serious concern about the global increase in the number of migrants and refugees in need of humanitarian assistance and protection,

expressing a firm desire to contribute to the creation of conditions for dialogue and reconciliation between conflicting parties,

realizing the urgent necessity for spiritual and political leaders to work together in addressing the challenges of our world,

welcoming all international, regional, national and local initiatives, especially the efforts of religious leaders to promote interreligious, intercultural and intercivilizational dialogue,

expressing the intention to intensify cooperation between religious communities, international, national and public institutions, and non-governmental organizations in the post-pandemic period,

reaffirming the work of the Congress of the Leaders of World and Traditional Religions as an international interreligious dialogue platform for representatives of many religions, confessions and creeds,

pointing out the opportunity of the Congress of the Leaders of World and Traditional Religions for taking further specific steps to expand interreligious intercultural and intercivilizational dialogue,

- **HAVE COME TO A COMMON POSITION AND DECLARE THE FOLLOWING:**

1. **We will make every effort** to ensure that the Congress of the Leaders of World and Traditional Religions continues its regular activities for the benefit of peace and dialogue between religions, cultures and civilizations.
2. **We declare** that in the conditions of post-pandemic world development and the globalization of processes and security threats, the Congress of the Leaders of World and Traditional Religions plays an important role in the implementation of joint efforts to strengthen dialogue in the name of peace and cooperation, as well as the promotion of spiritual and moral values.
3. **We recognize** that the negative consequences of pandemic disease can be overcome only through joint effort, working together and helping each other.
4. **We are convinced** that the unleashing of any military conflict, creating hotspots of tension and confrontation, causes chain reactions which impair international relations.
5. **We believe** that extremism, radicalism, terrorism and all other forms of violence and wars, whatever their motivations and goals, have nothing to do with authentic religion and must be rejected in the strongest possible terms.
6. **We strongly urge** national governments and authorized international organizations to provide comprehensive assistance to all religious groups and ethnic communities that have been subjected to infringement of rights and violence by extremists and terrorists and as a result of wars and military conflicts.

7. **We call** upon world leaders to abandon all aggressive and destructive rhetoric which leads to destabilization of the world, and to cease from conflict and bloodshed in all corners of our world.
8. **We call** upon religious leaders and prominent political figures from different parts of the world tirelessly to develop dialogue in the name of friendship, solidarity and peaceful coexistence.
9. **We advocate** the active involvement of the leaders of world and traditional religions and prominent political figures in the process of conflict resolution for achieving long-term stability.
10. **We note** that pluralism in terms of differences in skin color, gender, race, language and culture are expressions of the wisdom of God in creation. Religious diversity is permitted by God and, therefore, any coercion to a particular religion and religious doctrine is unacceptable.
11. **We call** for the support of practical initiatives to implement interreligious and interdenominational dialogue, for the sake of building social justice and solidarity for all peoples.
12. **We stand in solidarity** with the efforts of the United Nations and all other international, governmental and regional institutions and organizations, promoting dialogue among civilizations and religions, states and nations.
13. **We recognize** the importance and value of the Document on Human Fraternity for World Peace and Living Together between the Holy See and Al-Azhar Al-Sharif (*adopted by the UN General Assembly in resolution A/RES/75/200 of December 21, 2020*), and the Makkah Declaration (*adopted in Mecca in May 2019*), which call for peace, dialogue, mutual understanding and mutual respect among believers for the common good.
14. **We welcome** the progress made by the global community in the fields of science, technology, medicine, industry and other areas yet note the importance of their harmonization with spiritual, social and human values.
15. **We realize** that social problems often push people to extreme attitudes and actions and call on all states of the world to ensure adequate living conditions for their citizens.
16. **We note** how people and societies which dismiss the importance of spiritual values and moral guidelines are susceptible to lose their humanity and creativity.
17. **We call** on world political and business leaders to focus on overcoming the imbalances in the development of modern societies and to reduce the gap in the well-being of different segments of the population and different countries of the world.

18. **We note** the positive impact of dialogue between leaders of world and traditional religions for socio-political processes in states and societies, contributing to the preservation of peace.
19. **We proceed** from the immutable fact that the Almighty created all people equal, regardless of their racial, religious, ethnic or other affiliation or social status, therefore respect for each other and mutual understanding underpin all religious teaching.
20. **We call** on political and public figures, journalists and bloggers, while recognizing their freedom of speech, to beware religious generalization and not to identify extremism and terrorism with any nation or religion, as well as not to use religions for political purposes.
21. **We advocate** increasing the role of education and religious formation, particularly among youth, in strengthening the respectful coexistence of religions and cultures and debunking dangerous pseudo-religious prejudices.
22. **We pay** special attention to the importance of strengthening the institution of the family.
23. **We stand** for the protection of the dignity and rights of women, the improvement of their social status as equal members in family and society, as well as encourage their inclusion in the peace processes in cultural and religious settings.
24. **We note** the inevitability of global digital development, as well as the importance of the role of religious and spiritual leaders in interacting with politicians in solving the problems of digital inequality.
25. **While we respect the freedom of expression**, we strive to develop a dialogue with the media and other institutions of society to clarify the significance of religious values for promoting religious knowledge, interreligious harmony and civil peace, as well as to develop general tolerance towards religions.
26. **We appeal to** all people of faith and goodwill to unite in this difficult time and contribute to ensuring security and harmony in our common home – planet Earth.
27. **We turn to pray** in support of all people of goodwill on the planet who make a significant contribution to the expansion of inter-civilizational, interreligious and international dialogue for the sake of a more prosperous world.
28. **We call** for supporting acts of mercy and compassion in regions affected by military conflict, and by both natural and man-made disasters.
29. **We call** for solidarity in the support of international organizations and national governments in their efforts to overcome the consequences of the Covid pandemic.
30. **We affirm** that the purposes of the Congress and this Declaration is to guide contemporary and future generations of humankind in promoting a culture of mutual

respect and peacefulness; available for use in public administration of any country in the world, as well as by international organizations, including UN institutions.

31. **We instruct** the Secretariat of the Congress to develop a Concept for the development of the Congress of the Leaders of World and Traditional Religions as a global interreligious dialogue platform for 2023-2033.
32. **We affirm** the role of the Republic of Kazakhstan as an authoritative and global center of intercivilizational, interreligious and interfaith dialogue.
33. **We thank** the Republic of Kazakhstan and President Kassym-Jomart Tokayev for convening the VII Congress of the Leaders of World and Traditional Religions, for their humanitarian initiatives, and for their contribution to renewal and progress, peace and harmony.
34. **We thank the Republic of Kazakhstan for** the excellent organization of the Congress, and to the Kazakh people for their cordiality and hospitality.
35. **We confirm** our collective interest in continuing the activities of the Congress of the Leaders of World and Traditional Religions and our intention to convene the next VIII Congress in 2025 in the capital of the Republic of Kazakhstan, Nur-Sultan.

This Declaration was adopted by the majority of delegates of the VII Congress of the Leaders of World and Traditional Religions and is being transmitted to the authorities, political leaders and religious figures around the world, relevant regional and international organizations, civil society organizations, religious associations and leading experts. It will also be distributed as an official document of the 77th session of the UN General Assembly.

The principles contained in the current Declaration can be disseminated at all regional and international levels, for consideration in all political decisions, legislative norms, educational programs, and mass media in all interested countries.

**MAY OUR ASPIRATIONS BE BLESSED
AND MAY PEACE AND PROSPERITY
BE GRANTED TO ALL PEOPLES AND COUNTRIES!**

**THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
NUR-SULTAN
SEPTEMBER 15, 2022**

ДЕКЛАРАЦИЯ VII СЪЕЗДА ЛИДЕРОВ МИРОВЫХ И ТРАДИЦИОННЫХ РЕЛИГИЙ

Мы, участники VII Съезда – духовные лидеры мировых и традиционных религий, политики, руководители международных организаций,

руководствуясь нашим общим стремлением к справедливому, мирному, безопасному и процветающему миру,

утверждая важность общих ценностей в духовном и социальном развитии человечества,

признавая необходимость противодействия и преодоления нетолерантности и призывов к ненависти, ксенофобии, дискриминации и конфликтов, на основе социальных, этнокультурных и религиозных различий,

уважая богатство религиозного и культурного разнообразия,

осознавая, что благотворительные деяния, сострадание, милосердие, справедливость и солидарность способствуют сближению людей и обществ,

признавая ценность образования и духовности для личностного и межрелигиозного развития,

подтверждая важность роли и прав женщин в обществе,

констатируя, что материальное неравенство приводит к негодованию, социальной напряженности, конфликтам и кризисам в нашем мире,

признавая важность решения глобальных вызовов в нашем постпандемическом мире, включая изменение климата, нищету и голод, организованную преступность, терроризм и наркотики,

осуждая самым решительным образом экстремизм, радикализм и терроризм, которые ведут к религиозным гонениям и подрыву человеческой жизни и достоинства,

осуждая создание очагов межгосударственной и международной напряженности в мире,

выражая серьезную озабоченность по поводу глобального увеличения числа мигрантов и беженцев, нуждающихся в гуманитарной помощи и защите,

выражая твердое стремление содействовать созданию условий для диалога и примирения между конфликтующими сторонами,

осознавая острую необходимость совместной работы духовных и политических лидеров в решении проблем нашего мира,

приветствуя все международные, региональные, национальные и местные инициативы, особенно, усилия религиозных лидеров по содействию межрелигиозному, межкультурному и межцивилизационному диалогу,

выражая намерение активизировать сотрудничество между религиозными сообществами, международными, национальными и государственными учреждениями, а также неправительственными организациями в постпандемический период,

вновь подтверждая работу Съезда лидеров мировых и традиционных религий в качестве международной платформы для межрелигиозного диалога для представителей многих религий, конфессий и вероучений,

указывая на возможность Съезда лидеров мировых и традиционных религий для принятия дальнейших конкретных шагов по расширению межрелигиозного, межкультурного и межцивилизационного диалога,

- ПРИШЛИ К ОБЩЕЙ ПОЗИЦИИ И ЗАЯВЛЯЕМ О СЛЕДУЮЩЕМ:

1. **Мы приложим все усилия**, чтобы Съезд лидеров мировых и традиционных религий продолжал свою постоянную деятельность во благо мира и диалога между религиями, культурами и цивилизациями.
2. **Мы заявляем**, что в условиях постпандемийного развития мира и глобализации процессов и угроз безопасности Съезд лидеров мировых и традиционных религий выполняет важную роль в реализации совместных усилий по укреплению диалога во имя мира и сотрудничества, а также продвижения духовных и нравственных ценностей.
3. **Мы признаем**, что негативные последствия пандемий можно преодолеть только совместными усилиями, работая сообща и помогая друг другу.
4. **Мы убеждены в том**, что развязывание любого военного конфликта, создание очагов напряженности и противостояния имеет «эффект домино», который ухудшает международные отношения.
5. **Мы считаем**, что экстремизм, радикализм, терроризм и все другие формы насилия и войн, какими бы мотивами и целями они ни прикрывались, не имеют ничего общего с истинной религией, и должны быть решительным образом отвергнуты.

6. **Мы убедительно просим** национальные правительства и уполномоченные международные организации оказать всестороннюю помощь всем религиозным группам и этническим общинам, подвергшимся ущемлению прав и насилию со стороны экстремистов и террористов, а также в результате войн и военных конфликтов.
7. **Мы призываем** мировых лидеров отказаться от всей агрессивной и деструктивной риторики, которая ведет к дестабилизации мира, и прекратить конфликты и кровопролитие во всех уголках нашего мира.
8. **Мы призываем** религиозных лидеров и видных политических деятелей из разных уголков мира неустанно развивать диалог во имя дружбы, солидарности и мирного сосуществования.
9. **Мы выступаем за активное вовлечение** лидеров мировых и традиционных религий и видных политических деятелей в процесс урегулирования конфликтов для достижения долгосрочной стабильности.
10. **Мы отмечаем**, что плюрализм и различия в цвете кожи, поле, расе, языке и культуре являются выражением премудрости Божьей воли в творении. Бог допускает религиозное разнообразие и, таким образом, неприемлемо любое принуждение к той или иной религии и религиозной доктрине.
11. **Мы призываем** к поддержке практических инициатив по реализации межрелигиозного и межконфессионального диалога во имя построения социальной справедливости и солидарности для всех народов.
12. **Мы солидарны** с усилиями Организации Объединенных Наций и всех других международных, правительственных и региональных институтов и организаций по содействию диалогу между цивилизациями и религиями, государствами и нациями.
13. **Мы признаем** важность и ценность Документа «О человеческом братстве в пользу мира и мирного сосуществования» между Святым Престолом и Аль-Азхар Аль-Шариф (*принятого резолюцией ГА ООН «Международный день человеческого братства» A/RES/75/200 от 21 декабря 2020 года*) и «Мекканской декларации» (*принятой в мае 2019 года в Мекке*), которые призывают к миру, диалогу, взаимопониманию и взаимоуважению среди верующих во имя общего блага.
14. **Мы приветствуем** прогресс, который был достигнут мировым сообществом в сферах науки, техники, медицины, промышленности и других областях, но при этом отмечаем важность их гармонизации с духовными, социальными и человеческими ценностями.
15. **Мы осознаем**, что зачастую социальные проблемы толкают людей на крайние взгляды и поступки, и призываем все государства мира к обеспечению адекватных условий жизни для своих граждан.

16. **Мы отмечаем**, как люди и общества, которые игнорируют важность духовных ценностей и моральных ориентиров, подвержены потере своей человечности и креативности.
17. **Мы призываем** мировых политических и бизнес лидеров акцентировать внимание на преодолении диспропорций в развитии современных обществ и сокращать разрыв в благосостоянии разных слоев населения и разных стран мира.
18. **Мы отмечаем** позитивное влияние диалога между лидерами мировых и традиционных религий на социально-политические процессы в государствах и обществах, способствующие сохранению мира.
19. **Мы исходим** из того непреложного факта, что Всевышний создал всех людей равными, независимо от их расовой, религиозной, этнической или иной принадлежности или социального статуса, поэтому уважение друг к другу и взаимопонимание лежат в основе всей религиозной проповеди.
20. **Мы призываем** политических и общественных деятелей, журналистов и блогеров, признавая их свободу слова, остерегаться религиозных обобщений и не отождествлять экстремизм и терроризм с какой-либо нацией или религией, а также не использовать религию в политических целях.
21. **Мы выступаем** за повышение роли образования и религиозного воспитания, особенно среди молодежи, в укреплении уважительного сосуществования религий и культур и развенчании опасных псевдорелигиозных предрассудков.
22. **Мы обращаем** особое внимание на важность укрепления института семьи.
23. **Мы выступаем** в защиту достоинства и прав женщин, повышения их социального статуса как равноправного члена семьи и общества, а также поощрение их участия в мирных процессах в культурной и религиозной сферах.
24. **Мы отмечаем** неизбежность мирового цифрового развития, а также важность роли религиозных и духовных лидеров во взаимодействии с политическими деятелями в вопросах решения проблем цифрового неравенства.
25. **Уважая свободу выражения мнений**, мы стремимся развивать диалог со СМИ и другими институтами общества, чтобы разъяснять значение религиозных ценностей для продвижения религиозных знаний, межрелигиозной толерантности и гражданского мира, а также развивать общую терпимость к религиям.
26. **Мы призываем** всех людей веры и доброй воли объединиться в это трудное время и внести свой вклад в обеспечение безопасности и гармонии в нашем общем доме – планете Земля.
27. **Мы обращаемся** с молитвой в поддержку всех людей доброй воли на планете, которые вносят значительный вклад в расширение межцивилизационного, межрелигиозного и международного диалога во имя более процветающего мира.

28. **Мы призываем** поддерживать акты милосердия и сострадания в регионах, пострадавших от военных конфликтов, а также в результате природных и техногенных катастроф.
29. **Мы призываем** к солидарности в поддержке международных организаций и национальных правительств в их усилиях по преодолению последствий пандемии коронавируса.
30. **Мы подтверждаем**, что цели Съезда и данной Декларации состоят в том, чтобы направлять современное и будущие поколения человечества в продвижении культуры взаимоуважения и миролюбия; чтобы они были доступны для использования в государственном управлении любой страны мира, а также международными организациями, включая институты ООН.
31. **Мы поручаем** Секретариату Съезда разработать Концепцию развития Съезда лидеров мировых и традиционных религий как глобальной межрелигиозной диалоговой площадки на 2023-2033 годы.
32. **Мы подтверждаем** роль Республики Казахстан как авторитетного и глобального центра межцивилизационного, межрелигиозного и межконфессионального диалога.
33. **Мы благодарим** Республику Казахстан и Президента Касым-Жомарта Токаева за созыв VII Съезда лидеров мировых и традиционных религий, их гуманитарные инициативы, а также за их вклад в обновление и прогресс, мир и гармонию.
34. **Мы благодарим** Республику Казахстан за прекрасную организацию Съезда, а также казахстанский народ – за его радушие и гостеприимство.
35. **Мы подтверждаем** нашу коллективную заинтересованность в продолжении деятельности Съезда лидеров мировых и традиционных религий и намерение провести следующий VIII Съезд в 2025 году в столице Республики Казахстан городе Нур-Султан.

Настоящая Декларация принята большинством делегатов VII Съездом лидеров мировых и традиционных религий, и передается властям, политическим лидерам, религиозным деятелям по всему миру, соответствующим региональным и международным организациям, институтам гражданского общества, а также религиозным объединениям и ведущим экспертам. Она будет также распространена в качестве официального документа 77-ой сессии Генеральной Ассамблеи ООН.

Принципы, содержащиеся в нынешней Декларации, могут распространяться на всех региональных и международных уровнях, для учета во всех политических решениях, законодательных нормах, образовательных программах и средствах массовой информации во всех заинтересованных странах.

**ДА БУДУТ БЛАГОСЛОВЕННЫ НАШИ ЧАЯНИЯ
И ДА БУДУТ ДАРОВАНЫ
ПРОЦВЕТАНИЕ ВСЕМ НАРОДАМ И СТРАНАМ!**

**РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН
Г. НУР-СУЛТАН
15 СЕНТЯБРЯ 2022 ГОДА**

ДЭЛХИЙН БОЛОН УЛАМЖЛАЛТ ШАШНЫ ТЭРГҮҮН НАРЫН VII ИХ ХУРЛЫН ТУНХАГЛАЛ

Бид VII их хуралд оролцогчид - дэлхийн болон уламжлалт шашны оюун санааны тэргүүн нар, улс төрчид, олон улсын байгууллагын удирдагчид,

шударга ёс, энх амгалан, аюулгүй, цэцэглэн хөгжсөн дэлхий ертөнцийн төлөө нийтлэг хүсэл эрмэлзэлийг удирдамж болгон,

хүн төрөлхтний оюун санааны болон нийгмийн хөгжилд нийтлэг үнэт зүйлсийн ач холбогдлыг **нотолж,**

нийгэм, угсаатны соёл, шашны ялгаатай байдлаас үүдэлтэй үзэн ядалт, үзэмжээр ялгаварлах, ялгаварлан гадуурхалт, мөргөлдөөнийг үл тэвчих, өдөөн хатгах явдлыг таслан зогсоох, тэвчээргүй байдлыг даван туулах шаардлагатайг **хүлээн зөвшөөрч,**

шашны болон соёлын олон янз байдлын баялагийг хүндлэн,

буяны үйлс, энэрэн нигүүлсэхүй, хайрлахуй, шударга ёс, эв нэгдэл нь хүмүүс, нийгмийг ойртуулахад хувь нэмэр оруулдаг гэдгийг **ухамсарлаж,**

хувь хүний болон шашин хоорондын хөгжилд боловсрол, оюун санааны үнэ цэнийг **хүлээн зөвшөөрч,**

Нийгэм дэх эмэгтэйчүүдийн үүрэг, эрхийн ач холбогдлыг **нотлон,** материаллаг тэгш бус байдал нь манай дэлхийн дургүйцэл, нийгмийн хурцадмал байдал, мөргөлдөөн, хямралд хүргэдэгийг онцлон **тэмдэглэж,**

уур амьсгалын өөрчлөлт, ядуурал ба өлсгөлөн, зохион байгуулалттай гэмт хэрэг, терроризм, хар тамхи зэрэг цар тахлын дараах дэлхий дахинд тулгарч буй сорилтуудыг шийдвэрлэхийн чухлыг **хүлээн зөвшөөрч,**

шашны хэлмэгдүүлэлт, хүний амь нас, нэр төрийг сүйрүүлэхэд хүргэдэг хэт даврагч үзэл, радикализм, терроризмыг эрс буруутган

дэлхийд улс хоорондын болон олон улсын хурцадмал байдлын төвүүдийг бий болгож байгааг **буруутган,**

хүмүүнлэгийн тусламж, хамгаалалт шаардлагатай цагаач, дүрвэгсдийн тоо дэлхий даяар нэмэгдэж байгаад **гүнээ санаа зовж,**

зөрчилдөж буй талуудын эвлэрэл, яриа хэлэлцээний нөхцлийг бүрдүүлэхэд хувь нэмрээ оруулахыг **тууштай хүсч байгаагаа илэрхийлж,**

манай дэлхийн асуудлыг шийдвэрлэхийн тулд оюун санааны болон улс төрийн тэргүүн нарын хамтран ажиллах зайлшгүй шаардлагатай байгааг **ухамсарлаж,**

олон улс, бүс нутаг, үндэсний болон орон нутгийн бүх санаачлага, түүнчлэн шашин хоорондын, соёл хоорондын, иргэншил хоорондын яриа хэлэлцээг дэмжих шашны тэргүүн нарын хүчин чармайлтыг **сайшааж,**

цар тахлын дараах үед шашны нийгэмлэг, олон улсын, үндэсний болон төрийн байгууллагууд, төрийн бус байгууллагуудын хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх **хүсэлтэй байгаагаа илэрхийлж,**

Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын Их хурлын үйл ажиллагаа нь олон тооны шашны, шашны урсгалуудын, сүсэг бишрэлийн төлөөлөгчдийн шашин хоорондын яриа хэлэлцээний олон улсын индэр талбар болсныг **дахин нотолж,**

Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын Их хурлаас шашин хоорондын, соёл хоорондын, иргэншил хоорондын яриа хэлэлцээг өргөжүүлэх талаар цаашид тодорхой алхам хийх боломжтойг **тэмдэглэж,**

- БОДОЛ САНАА НЭГДЭН ДАРААХ МЭДЭГДЭЛҮҮДИЙГ ЗАРЛАН ТУНХАГЛАЖ БАЙНА:

1. **Бид** шашин, соёл, иргэншлийн энх тайван, яриа хэлэлцээний тусын тулд Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын Их хурлын үйл ажиллагааг тасралтгүй үргэлжлүүлэхийн төлөө бүхий л хүчин **чармайлтаа гаргана.**
2. **Бид** Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын Их хурал дэлхий дахины царт тахлын дараах энх тайваны хөгжил, даяаршилын үйл явц, аюулгүй байдалд заналхийлэх нөхцөлд энх тайван, хамтын ажиллагааны төлөө яриа хэлэлцээг бэхжүүлэх хамтын хүчин чармайлтыг хэрэгжүүлэхэд түүнчилэн оюун санааны болон ёс суртахууны үнэт зүйлсийг **хөгжүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэж буйг зарлаж байна.**
3. **Бид** хамтарсан хүчин чармайлт, хамтын үйл ажиллагаа, бие биедээ тусалж байж л цар тахлын сөрөг үр дагаврыг даван туулж чадна гэдгийг **хүлээн зөвшөөрж байна.**
4. **Бид** аливаа цэргийн мөргөлдөөн, хурцадмал байдал, сөргөлдөөний голомтыг нээх нь «домино нөлөө» үзүүлж, олон улсын харилцааг улам дордуулдаг гэдэгт **итгэлтэй байна.**

5. **Бид** экстремизм, радикализм, терроризм болон бусад бүх төрлийн хүчирхийлэл, дайны зорилго нь ямар ч байсан жинхэнэ шашинтай ямар ч холбоогүй бөгөөд үүнийг эрс үгүйсгэх ёстой гэж **тууштай үзэж байна.**
6. **Бид** дайн, цэргийн мөргөлдөөний улмаас хэт даврагчид, террористуудын зүгээс эрх нь зөрчигдсөн, хүчирхийлэлд өртсөн шашны бүлэг, угсаатны бүлгүүдэд бүх талын тусламж үзүүлэхийг үндэсний засгийн газар, эрх бүхий олон улсын байгууллагуудаас чин сэтгэлээсээ **хүсч байна.**
7. **Бид** дэлхийн өнцөг булан бүрт байгаа мөргөлдөөн, цус урсалтыг зогсоож, дэлхийн байдлыг тогтворгүй болгоход хүргэж буй түрэмгий, хорлон сүйтгэх шинжтэй үг хэллэгээс татгалзахыг дэлхийн тэргүүн нарт **уриалж байна.**
8. **Бид** дэлхий даяар найрамдал, хамтын ажиллагаа, энх тайвнаар зэрэгцэн оршихын төлөөх яриа хэлэлцээг тасралтгүй хөгжүүлэхийг дэлхийн өнцөг булан бүрээс ирсэн шашны тэргүүн нар, улс төрийн нэрт зүтгэлтнүүдэд **уриалж байна.**
9. **Бид** урт хугацааны тогтвортой байдлыг хангах, мөргөлдөөнийг шийдвэрлэх үйл явцад дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нар, улс төрийн нэрт зүтгэлтнүүдийг идэвхтэй оролцуулахыг **дэмжиж байна.**
10. **Бид** олон ургальч үзэл, арьс өнгө, хүйс, овог, хэл соёлын ялгаа нь Бурхан Тэнгэр бүтээсэн мэргэн ухааны хүслийн илэрхийлэл гэдгийг бид хүлээн зөвшөөрж, Бурхан Тэнгэр шашны олон янз байдлыг зөвшөөрдөг тул аливаа шашин шүтлэг, шашны сургаалд ямар нэгэн дарамт шахалт үзүүлэхийг хүлээн зөвшөөрөхгүйг **онцлон тэмдэглэж байна.**
11. **Бид** нийгмийн шударга ёс, бүх ард түмний эв нэгдлийг бий болгохын төлөө шашин хоорондын, шашны урсгал хоорондын яриа хэлэлцээг хэрэгжүүлэх бодит санаачлагыг дэмжихийг **уриалж байна.**
12. **Бид** соёл иргэншил, шашин хоорондын, улс орон, үндэстэн хоорондын яриа хэлэлцээг дэмжих чиглэлээр Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага, олон улсын, засгийн газрын болон бүс нутгийн бусад байгууллагуудын хүчин чармайлттай хамтран нэгдэж байна.
13. **Бид**, Гэгээнтэн Ор суудал (Ромын) ба Аль-Азхар Аль-Шариф хооронд «Энх тайван, энх тайвнаар зэрэгцэн оршихын төлөөх хүн төрөлхтний ахан дүүсийн тухай» (*НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблей 2020 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн A/RES/75/200 тогтоолоор баталсан «Хүн төрөлхтөний ахан дүүгийн олон улсын өдөр»*) шийдвэр болон "Меккагийн тунхаглал" (*2019 оны 5-р сард Меккад батлагдсан*) итгэгчдийн дунд энх тайван, яриа хэлэлцээ, харилцан ойлголцол, харилцан хүндэтгэлийн төлөө сайн санаа илэрхийлэх жинхэнэ түүхэн баримт бичгийн ач холбогдол болон үнэ цэнийг **хүлээн зөвшөөрч байна.**

14. **Бид** шинжлэх ухаан, технологи, анагаах ухаан, аж үйлдвэр болон бусад салбарын дэлхийн хамтын нийгэмлэгийн ололт амжилтыг бид сайшааж, үүний зэрэгцээ оюун санааны, нийгмийн болон хүмүүнлэгийн үнэт зүйлстэй хослуулах нь чухал гэдгийг онцлон тэмдэглэж байна.
15. **Бид** нийгмийн асуудал нь ихэвчлэн хүмүүсийг хэт туйлширсан үзэл бодол, үйлдэл рүү түлхэж байдгийг **ухамсарлаж**, дэлхийн бүх улс орнуудад иргэдийнхээ зохистой амьдрах нөхцлийг хангахыг уриалж байна.
16. **Бид** оюун санааны үнэт зүйлс, ёс суртахууны удирдамжийн ач холбогдлыг үл тоомсорлодог хүмүүс, нийгэм хэрхэн хүнлэг чанар, бүтээлч чанараа алддаг гэдгийг онцлон тэмдэглэж байна.
17. **Бид** дэлхийн улс төр, бизнесийн тэргүүн нар орчин үеийн нийгмийг хөгжлийн тэгш бус байдлыг арилгах, хүн амын янз бүрийн давхарга болон, дэлхийн улс орнуудын сайн сайхан байдлын ялгааг багасгахад анхаарлаа хандуулахыг **уриалж байна.**
18. **Бид** дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын яриа хэлэлцээ нь энх тайвныг сахин хамгаалахад хувь нэмрээ оруулж буй улс, нийгэм дэх нийгэм-улс төрийн үйл явцад эерэгээр нөлөөлж байгааг **тэмдэглэж байна.**
19. **Бид** Дээд заягч тэнгэр бүх хүмүүсийг арьс өнгө, шашин шүтлэг, угсаатны болон бусад харьяалал, нийгмийн байдлаас үл хамааран тэгш байдлаар бүтээсэн тул бие биенээ хүндэтгэх, харилцан ойлголцох нь аливаа шашны номлолын үндэс гэсэн маргаангүй үнэнд **үндэслэж байна.**
20. **Бид** улс төр, нийгмийн зүтгэлтнүүд, сэтгүүлчид, блогер нар үг хэлэх эрх чөлөөг нь хүлээн зөвшөөрч, шашны ерөнхийлөн сурталчлахаас болгоомжилж, хэт даврагч, терроризмыг аль нэг үндэстэн, шашинтай адилтгахгүй байхыг, шашныг улс төрийн зорилгоор ашиглахгүй байхыг **уриалж байна.**
21. **Бид** шашин, соёлыг хүндэтгэн зэрэгцэн оршихыг бэхжүүлэх, аюултай хуурамч шашны итгэл үнэмшлийг үгүйсгэхэд мэдлэг боловсрол, шашны боловсролын үүргийг нэмэгдүүлэхийг дэмжиж байна.
22. **Бид** нийгэмд гэр бүлийн институцийг бэхжүүлэхийн чухлыг **онцолж байна.**
23. **Бид** эмэгтэйчүүдийн нэр хүнд, эрхийг хамгаалах, гэр бүл, нийгмийн эрх тэгш гишүүн болох нийгмийн байдлыг дээшлүүлж, түүнчлэн соёл, шашны салбар дахь энх тайвны үйл явцад оролцохыг сайшаан **дэмжиж байна.**
24. **Бид** дэлхийн дижитал хөгжил зайлшгүй байхаас гадна дижитал тэгш бус байдлыг шийдвэрлэхийн тулд бодлого боловсруулагчидтай харилцахад шашны болон оюун санааны тэргүүн нарын гүйцэтгэх үүрэг чухал болохыг онцлон тэмдэглэж байна.

25. **Бид** үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөг хүндэтгэн, бүх нийтийн болон шашны үнэт зүйлсийг тайлбарлах, шашны бичиг үсгийг сурталчлах, иргэний энх тайван, шашин хоорондын хүлцэнгүй байдлыг дэмжих зорилгоор хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл болон нийгмийн бусад байгууллагуудтай харилцан яриа өрнүүлэхийг эрмэлзэж байна.
26. **Бид** итгэлтэй, сайн санаат бүх хүмүүсийг энэхүү хүнд хэцүү цаг үед нэгдэж, нийтлэг гэр болох Дэлхий гариг дээрээ эвсэл гармони, аюулгүй байдлыг хангахын тулд хувь нэмрээ оруулахыг **уриалж байна.**
27. **Бид** дэлхий ертөнцийг илүү сайн, цэцэглэн хөгжихийн төлөө соёл иргэншил хоорондын, шашин хоорондын болон улс хоорондын яриа хэлэлцээг өргөжүүлэхэд чухал хувь нэмэр оруулж буй дэлхий дээрх бүх сайн санаат ард түмэнд дэмжлэг үзүүлэхийн төлөө **залбирч байна.**
28. **Бид** цэргийн мөргөлдөөн, байгалийн болон хүний хүчин, техногений аюулт зүйлээс үүдэлтэй гамшигт нэрвэгдсэн бүс нутагт сайн үйлс, буяны үйлсийг дэмжихийг уриалж байна.
29. **Бид** олон улсын байгууллага, үндэсний засгийн газруудыг коронвирус цар тахлын үр дагаврыг даван туулах хүчин чармайлтад хамтын ажиллагааг дэмжихийг уриалж байна.
30. **Бид** Их хурал болон энэхүү Тунхаглалын зорилго нь нь хүн төрөлхтний өнөөгийн болон ирээдүй хойч үеийнхэнд харилцан хүндэтгэх, энх тайвныг эрхэмлэх соёлыг төлөвшүүлэхэд чиглүүлэх; эдгээрийг дэлхийн аль ч улсын төрийн захиргааны байгууллагууд, түүнчилэн олон улсын байгууллагууд, тэр дундаа НҮБ-ын байгууллагуудад ашиглагдах боломжтойг нотолж байна.
31. **Бид** Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын Их хурлыг 2023-2033 онд дэлхий нийтийн шашин хоорондын яриа хэлэлцээний индэр талбар болгон хөгжүүлэх үзэл баримтлалыг боловсруулахыг Их хурлын Нарийн бичгийн газарт даалгаж байна.
32. **Бид** соёл иргэншил хоорондын, шашны болон шашны урсгал хоорондын яриа хэлэлцээний нэр хүндтэй, дэлхий нийтийн төв болсон Бүгд Найрамдах Казахстан улсын үүргийг баталж байна.
33. **Бид** Бүгд Найрамдах Казахстан Улс болон Ерөнхийлөгч Касым-Жомарт Токаев нарт Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын VII их хурлыг хуралдуулж, хүмүүнлэгийн санаачилга дэвшүүлж, хөгжил дэвшил, энх тайван, эв найрамдлын төлөө оруулсан хувь нэмрийг нь үнэлж, талархал илэрхийлье.
34. **Бид** Их хурлыг маш гайхалтай зохион байгуулсан Бүгд Найрамдах Казахстан Улс, эелдэг найрсаг, зочломтгой байдлын төлөө Казахстаны ард түмэнд талархаж байгаагаа илэрхийлье.

35. **Бид** Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын Их хурлын үйл ажиллагааг цаашид үргэлжлүүлэх хамтын сонирхол, дараагийн VIII Их хурлыг 2025 онд Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын нийслэл Нур-Султан хотноо зохион байгуулах хүсэлтэй байгаагаа баталж байна.

Энэхүү Тунхаглалыг Дэлхийн болон уламжлалт шашны тэргүүн нарын VII Их хурлын төлөөлөгчдийн дийлэнх олонхи баталж, дэлхийн эрх баригчид, улс төрийн удирдагчид, шашны зүтгэлтнүүд, бүс нутгийн болон олон улсын холбогдох байгууллага, иргэний нийгмийн институци, шашны холбоод, тэргүүлэх шинжээч мэргэжилтнүүдэд уламжилагдах болно. Мөн түүнчлэн НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 77 дугаар чуулганы албан ёсны баримт бичиг болж тараагдах болно.

Энэхүү Тунхаглалд тусгагдсан зарчмуудыг бүс нутгийн болон олон улсын бүх түвшинд түгээн дэлгэрүүлж, холбогдох улс төрийн бүх шийдвэр, хууль тогтоомж, боловсролын хөтөлбөр, сонирхогч бүх орны хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд цацагдан тусгагдаж болно.

**БИДНИЙ ИТГЭЛ НАЙДВАР ХҮЛЭЭЛТ ЕРӨӨЛӨӨР БОЛТУГАЙ!
БҮХ УЛС ОРНУУДЫН БОЛОН АРД ТҮМНҮҮДИЙН
ХӨГЖИЛ ЦЭЦЭГЛЭЛ ЕРӨӨЛӨӨР БОЛТУГАЙ!**

**БҮГД НАЙРАМДАХ КАЗАХСТАН УЛС
НУР-СУЛТАН ХОТ
2022 ОНЫ 9-р САРЫН 15-НЫ ӨДӨР**

LA DICHIARAZIONE DEL VII CONGRESSO DEI LEADER DELLE RELIGIONI MONDIALI E TRADIZIONALI

Noi, partecipanti del VII Congresso dei leader spirituali delle religioni mondiali e tradizionali, i politici, i capi delle organizzazioni internazionali,

avendo preso conoscenza del nostro desiderio comune di un mondo sostenibile, giusto, sicuro e prospero,

affermando l'importanza dei valori comuni nello sviluppo spirituale e sociale dell'umanità,

riconoscendo la necessità di contrastare e superare l'intolleranza e la propaganda dell'odio, la xenofobia, la discriminazione e i conflitti basati sulle differenze sociali, etno-culturali e religiose,

rispettando la ricchezza della diversità religiosa e culturale,

rendendosi conto che atti di beneficenza, compassione, misericordia, giustizia e solidarietà contribuiscono al riavvicinamento delle persone e delle società,

riconoscendo il valore della formazione e la spiritualità per lo sviluppo personale e interreligioso,

riaffermando l'importanza del ruolo delle donne nella società,

constatando che la disuguaglianza materiale porta a risentimento, tensioni sociali, conflitti e crisi nel nostro mondo,

riconoscendo l'importanza dell'affrontare le sfide globali nel nostro mondo post-pandemico, compresi il cambiamento climatico, la povertà e la fame, la criminalità organizzata e il terrorismo e la droga,

disapprovando con la massima fermezza l'estremismo, il radicalismo e il terrorismo che portano alla persecuzione religiosa e alla distruzione della vita e della dignità umana,

disapprovando la creazione nel mondo di centri di tensione interstatale e internazionale,

esprimendo grave preoccupazione per l'aumento del numero di migranti e rifugiati che necessitano di assistenza e protezione umanitaria,

esprimendo la ferma volontà di contribuire alla creazione di condizioni per il dialogo e la riconciliazione tra le parti in conflitto,

rendendosi conto di un'urgente necessità degli sforzi congiunti dei leader spirituali e politici per mitigare i problemi del nostro mondo,

Accogliendo con favore tutte le iniziative internazionali, regionali, nazionali e locali, così come gli sforzi dei leader religiosi per promuovere il dialogo interreligioso, interculturale e tra le civiltà,

esprimendo l'intenzione di intensificare la cooperazione tra le comunità religiose, gli istituti internazionali, nazionali e statali, le organizzazioni non governative nel periodo post-pandemica,

riaffermando il contributo del Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali come una piattaforma internazionale di dialogo interreligioso per i rappresentanti di varie religioni, confessioni e dottrine religiose,

sottolineando l'importanza del Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali nel compiere gli ulteriori passi precisi per espandere il dialogo interreligioso, interculturale e tra le civiltà.

- ABBIAMO RAGGIUNTO UNA POSIZIONE COMUNE E DICHIARIAMO QUANTO SEGUE:

1. **Faremo ogni sforzo** per assicurare che il Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali continui le sue attività continua a beneficio della pace e dialogo tra religioni, culture e civiltà.
2. **Dichiariamo** che nel contesto dello sviluppo post-pandemico del mondo e globalizzazione dei processi e minacce alla sicurezza, il Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali svolge un ruolo importante nell'attuazione degli sforzi congiunti per rafforzare il dialogo in nome della pace e cooperazione, nonché della promozione dei valori spirituali e morali.
3. **Riconosciamo** che le conseguenze negative della pandemia possono essere affrontate solo con gli sforzi congiunti, lavorando insieme e aiutandoci a vicenda.
4. **Siamo convinti** che lo scatenare qualsiasi conflitto militare, il creare dei focolai di tensione e confronto abbiano un "effetto domino" che peggiora le relazioni internazionali.
5. **Crediamo** che l'estremismo, il radicalismo, il terrorismo e tutte le altre forme di violenza e guerra, qualunque siano i loro motivi e gli obiettivi, non hanno nulla a che fare con la vera religione e devono essere risolutamente respinte.
6. **Chiediamo** sinceramente ai governi nazionali e le organizzazioni internazionali autorizzate di fornire un'assistenza completa a tutti i gruppi religiosi e le comunità etniche soggette a violazione dei diritti e le violenze da parte di estremisti e i terroristi a seguito di guerre e conflitti militari.
7. **Chiediamo** ai leader mondiali di astenersi dalla retorica aggressiva e distruttiva, che portano alla destabilizzazione della situazione nel mondo, e di fermare i conflitti e spargimento di sangue in tutti gli angoli del nostro mondo.

8. **Chiediamo** ai leader religiosi e i politici dai diversi angoli del mondo di migliorare instancabilmente il dialogo in nome dell'amicizia, solidarietà e convivenza pacifica.
9. **Sosteniamo** il coinvolgimento attivo dei leader delle religioni tradizionali e mondiali e i politici nel processo di risoluzione dei conflitti per raggiungimento della stabilità a lungo termine.
10. **Sottolineiamo** che il pluralismo e le differenze di colore della pelle, sesso, la razza, le lingue e la cultura sono espressione della saggezza della volontà di Dio. Così Dio crea la diversità e qualsiasi coercizione all'una o all'altra religione e dottrina religiosa è inaccettabile.
11. **Chiediamo** un sostegno per le iniziative pratiche finalizzate all'attuazione del dialogo interreligioso e tra le confessioni, in nome di creazione della giustizia sociale e la solidarietà per tutti i popoli.
12. **Siamo solidali** con gli sforzi delle Nazioni Unite e tutte le altre istituzioni internazionali e regionali e le organizzazioni per contribuire il dialogo tra le civiltà e le religioni, gli stati e le nazioni.
13. **Riconosciamo** l'importanza e il valore del Documento "della Fraternità umana per la pace e la pacifica convivenza" tra la Santa Sede e Al-Azhar Al-Sharif (*adottato dalla Risoluzione dell'Assemblea Generale delle Nazioni Unite "La Giornata della Fraternità umana" A/RES/75/200 del 21 dicembre 2020*) e "La Dichiarazione della Mecca" (*adottata nel maggio del 2019 a Mecca*) che promuovono l'idea della pace, del dialogo, della comprensione e del rispetto reciproci tra i credenti per il bene comune.
14. **Accogliamo** con favore il progresso raggiunto dalla comunità mondiale nella scienza, la tecnologia, la medicina, l'industria e di altri settori e, allo stesso tempo, sottolineiamo l'importanza della loro armonizzazione con i valori spirituali, sociali e dell'umanità.
15. **Siamo consapevoli** che spesso i problemi sociali spingono le persone ad avere le opinioni estreme e a fare le azioni estreme e chiediamo a tutti gli stati del mondo di fornire condizioni di vita adeguata ai propri cittadini.
16. **Sottolineiamo** come la gente e le società che ignorano l'importanza dei valori spirituali e linee guida morali sono destinate alla perdita della loro umanità e creatività.
17. **Chiediamo** ai leader politici e gli imprenditoriali mondiali di concentrarsi sul superamento delle disparità nello sviluppo delle società moderne e la riduzione del divario nel benessere dei diversi segmenti della popolazione e i diversi paesi del mondo.
18. **Sottolineiamo** l'impatto positivo di dialogo tra i Leader delle religioni mondiali e tradizionali sui processi socio-politici negli stati e le società, contribuiscono alla conservazione della pace.
19. **Partiamo in base** del fatto indiscutibile che il Dio ha creato tutte le persone uguali, indipendentemente dalla loro appartenenza razziale, religiosa, etnica o di altro tipo,

lo stato sociale, quindi il rispetto e la comprensione reciproci sono le basi di qualsiasi sermone religioso.

20. **Chiediamo** alle persone politiche e pubbliche, i giornalisti e i blogger, rispettando la loro libertà di parola, di evitare la generalizzazione religiosa e di non identificare l'estremismo e il terrorismo con qualsiasi nazione o religione, e di non usare religione per i motivi politici.
21. **Siamo favorevoli** a rafforzare il ruolo della formazione e l'educazione religiosa, soprattutto tra le persone giovani, nel rafforzare la rispettosa convivenza di religioni e culture e demitizzare i pericolosi pregiudizi pseudoreligiosi.
22. **Sottolineiamo** l'importanza di rafforzare l'istituzione della famiglia.
23. **Sosteniamo** la tutela della dignità e i diritti delle donne, il miglioramento del loro stato sociale come membri uguali della famiglia e la società, nonché l'incoraggiamento della loro partecipazione attiva nei processi mondiali nei settori culturali e religiosi.
24. **Sottolineiamo** l'inevitabilità dello sviluppo digitale globale, nonché dell'importanza del ruolo dei leader religiosi e spirituali nell'impegnarsi con i responsabili politici nell'affrontare il divario digitale.
25. **Rispettando la libertà di manifestazione del pensiero** siamo diretti a sviluppare un dialogo con i media e le altre istituzioni della società per chiarire l'importanza dei valori religiosi, per promuovere la conoscenza religiosa, la tolleranza interreligiosa e il mondo civile, ed anche sviluppare la generale tolleranza religiosa.
26. **Chiediamo** a tutta la gente di fede e di buona volontà di unirsi in questo momento difficile e di contribuire ad assicurare la sicurezza e l'armonia nella nostra casa comune: il pianeta Terra.
27. **Rivolgiamo** le nostre preghiere a sostegno di tutta la gente di buona volontà del pianeta che stanno dando un contributo significativo all'espansione del dialogo intercivile, interreligioso e internazionale in nome di un mondo più prospero.
28. **Chiediamo** un sostegno per gli atti della misericordia e la compassione nelle regioni colpite da conflitti militari, anche dai disastri naturali e causati dall'uomo.
29. **Chiediamo** la solidarietà verso le organizzazioni internazionali e i governi nazionali nei loro sforzi per superare le conseguenze della pandemia di coronavirus.
30. **Affermiamo** che gli obiettivi del Congresso e la presente Dichiarazione sono guidare le generazioni moderne e future dell'umanità nel promuovere la cultura, rispetto reciproco e pace in modo che siano utilizzati nella gestione di qualsiasi paese del mondo, nonché dalle organizzazioni internazionali, comprese le istituzioni delle Nazioni Unite.
31. **Affidiamo** al Segretariato del Congresso l'elaborazione di un Concetto per lo Sviluppo del Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali come piattaforma di un dialogo interreligioso globale per il 2023-2033.
32. **Riaffermiamo** il ruolo della Repubblica del Kazakistan come centro autorevole e globale di un dialogo intercivile, interreligioso e tra le confessioni.

33. **Siamo grati** alla Repubblica del Kazakistan e il Presidente Kassym-Jomart Tokayev per aver convocato il VII Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali, per le loro iniziative umanitarie, per il loro contributo al rinnovo e il progresso, la pace e l'armonia.
34. **Ringraziamo** la Repubblica del Kazakistan per l'eccellente organizzazione del Congresso e al popolo kazako per la sua cordialità e l'ospitalità.
35. **Confermiamo** il nostro interesse collettivo a continuare le attività del Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali e la nostra intenzione di tenere il prossimo VIII Congresso nel 2025 nella capitale della Repubblica del Kazakistan, la città di Nur-Sultan.

La presente Dichiarazione è accettata dalla maggioranza delle delegazioni del VII Congresso dei Leader delle Religioni Mondiali e Tradizionali ed è trasmessa alle autorità, i leader politici, gli individui religiosi di tutto il mondo, le organizzazioni regionali e internazionali, le istituzioni della società civile, nonché le associazioni religiose e i leader esperti, e sarà anche distribuita come documento ufficiale 77a Sessione dell'Assemblea Generale delle Nazioni Unite.

I principi contenuti nella presente Dichiarazione possono essere diffusi a tutti i livelli regionali e internazionali per tenerne conto nelle decisioni politiche, la legislazione, i programmi educativi e i media in tutti i paesi interessati.

**CHE DIO BENEDICA LE NOSTRE ASPETTATIVE
E SIA CONCESSA
LA PROSPERITÀ A TUTTI I POPOLI E PAESI!**

**LA REPUBBLICA DEL KAZAKISTAN
NUR-SULTAN
IL 15 SETTEMBRE 2022**

VII. SEMAVİ VE GELENEKSEL DİNLER LİDERLERİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Biz, VII. Kongrenin katılımcıları – Semavi ve Geleneksel Din Liderleri, Siyasetçiler, Uluslararası Teşkilatların Başkanları,

Adil, barışçıl, güvenli ve müreffeh bir dünya için ortak arzumuzu **rehber alarak**,

İnsanlığın ruhsal ve sosyal gelişiminde ortak değerlerin önemini **teyit ederek**,

Sosyal, etno-kültürel ve dini farklılıklara dayanan hoşgörüsüzlük ve nefrete, yabancı düşmanlığına, ayrımcılığa ve çatışmaya teşvike karşı koyma ve üstesinden gelme ihtiyacını kabul ederek,

Dini ve kültürel çeşitliliğin zenginliğine **saygı göstererek**,

Hayırseverlik, şefkat, merhamet, adalet ve dayanışmanın bireylerin ve toplumların yakınlaşmasına katkıda bulunduğunun **bilincinde olarak**,

Kişisel ve dinler arası gelişim için eğitimin ve maneviyatın değerini **kabul ederek**,

Kadının toplumdaki rolünün ve haklarının önemini **teyit ederek**,

Maddi eşitsizliğin dünyamızda kırıngılığa, toplumsal gerilimlere, çatışmalara ve krizlere yol açtığını **kaydederek**,

İklim değişikliği, yoksulluk ve açlık, organize suç, terörizm ve uyuşturucu dahil olmak üzere pandemi sonrası dünyamızdaki küresel zorlukların ele alınmasının önemini **kabul ederek**,

Dini zulme, insan hayatının ve onurunun zedelenmesine yol açan aşırılıkçılığı, radikalizmi ve terörizmi en güçlü şekilde **kınayarak**,

Dünyada devletler arası ve uluslar arası gerilim yuvalarının yaratılmasını **ayıplayarak**,

İnsani yardım ve korumaya ihtiyaç duyan göçmen ve mültecilerin sayısındaki küresel artıştan duyduğumuz **ciddi endişeyi ifade ederek**,

Çatışmanın tarafları arasında diyalog ve uzlaşma koşullarının yaratılmasına katkıda bulunma konusundaki **kararlı arzumuzu ifade ederek**,

Manevi ve siyasi liderlerin dünyamızın sorunlarının çözümünde birlikte çalışması için acil ihtiyacın **bilincinde bulunarak**,

Dinler arası, kültürler arası ve medeniyetler arası diyalogu teşvik etmek için başta dini liderler olmak üzere tüm uluslararası, bölgesel, ulusal ve yerel girişimleri **memnuniyetle karşılayarak**,

Pandemi sonrası dönemde dini cemaatler, uluslararası, ulusal ve devlet kurumları ile sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini yoğunlaştırma **niyetini ifade ederek**,

Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi'nin birçok din, inanç ve öğretilerin temsilcileri için dinler arası diyalog için uluslararası bir platform olarak çalışmalarını yeniden **teyit ederek**,

Dünya ve Geleneksel Dinler Liderleri Kongresi'nin dinler arası, kültürler arası ve medeniyetler arası diyalogu genişletmek için daha somut adımlar atma imkanlarına **işaret ederek**,

- **AŞAĞIDAKİ KONULARDA ARAMIZDA MUTABAKAT SAĞLAYARAK:**

1. Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi'nin dinler, kültürler ve medeniyetler arasında barış ve diyalog yararına sürekli faaliyetlerini sürdürmesini sağlamak için **her türlü çabalarımız harcayacağız.**
2. Dünyanın pandemi sonrası gelişmesi ve güvenlik süreçleri ile tehditlerinin küreselleşmesi açısından Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi'nin, barış ve işbirliği adına diyalogun güçlendirilmesi için ortak çabaların uygulanmasında, manevi ve ahlaki değerlerin geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığını **beyan ediyoruz.**
3. Pandemilerin olumsuz etkilerinin ancak birlikte çalışarak ve birbirimize yardım ederek aşılabileceğinin **farkındayız.**
4. Herhangi bir askeri çatışmanın ortaya çıkmasının, gerilme ve çatışma noktalarının oluşturulmasının, uluslararası ilişkileri kötüleştiren bir domino etkisine sahip olduğundan hiç **şüphemiz yok.**
5. Aşırılıkçılığın, radikalizmin, terörizmin ve diğer tüm şiddet ve savaş biçimlerinin, nedenleri ve amaçları ne olursa olsun, gerçek dinle hiçbir alakası olmadığına ve kararlılıkla reddedilmesi gerektiğine **inanıyoruz.**
6. Ulusal Hükümetleri ve yetkili uluslararası örgütleri, aşırılık yanlıları ve teröristlerin suistimallerine ve şiddetine, savaşı ve askeri çatışmalara maruz kalan tüm dini gruplara ve etnik topluluklara tam yardımlarını sağlamasını **ısrarla rica ediyoruz.**
7. Dünya liderlerini, dünyayı istikrarsızlaştıran saldırgan ve yıkıcı söylemlerden vazgeçmeye ve dünyamızın her köşesinde çatışmaları ve kan dökülmesini sona erdirmeye **çağırıyoruz.**

8. Dünyanın farklı yerlerinden dini liderleri ve önde gelen siyasi figürleri dostluk, dayanışma ve barış içinde bir arada yaşama adına yorulmadan diyaloğu teşvik etmeye çağırıyoruz.
9. Uzun vadeli istikrarı sağlamak için Semavi ve Geleneksel Dinlerin liderlerinin ve önde gelen siyasi figürlerin çatışma çözümü sürecine aktif katılımını destekliyoruz.
10. Çoğulculuğun ve ten rengi, cinsiyet, ırk, dil ve kültürdeki farklılıkların, Tanrı'nın yaratılıştaki isteğinin bilgeliğinin ifadeleri olduğunun **altını çiziyoruz**. Tanrı, dinde çeşitliliğe izin vermiş ve bu şekilde, ki insanların şu ya da bu dine veya dini doktrine mecbur edilmesi herhangi bir baskı uygulanması kabul edilemez.
11. Tüm halklar için sosyal adalet ve dayanışma inşa etmek amacıyla dinler arası ve mezhepler arası diyalog için pratik girişimlere destek çağrısında bulunuyoruz.
12. Birleşmiş Milletler'in ve diğer tüm uluslararası, hükümet ve bölgesel kurum ve kuruluşların medeniyetler ve dinler, devletler ve uluslar arasında diyaloğu teşvik etme çabalarıyla **dayanışma içindeyiz**.
13. Ortak yarar adına inananlar arasında barış, diyalog, karşılıklı anlayış ve saygıya davet eden (BM GK tarafından 21 Aralık 2020 tarihli A/RES/75/200 sayılı karar ile onaylanan) Vatikan ve El-Ezher arasında akdedilen "Barış ve Uyum içinde bir arada yaşama için İnsan Kardeşliği" hakkında belgenin ve (2019 yılında Mekke'de onaylanan) Mekke Bildirgesinin önemini ve değerini **kabul ediyoruz**.
14. Dünya toplumunun bilim, teknoloji, tıp, sanayi ve diğer alanlarda kaydettiği ilerlemeyi memnuniyetle karşılıyoruz, ancak aynı zamanda bunları manevi, sosyal ve insani değerlerle uyumlu hale getirmenin önemine dikkat çekiyoruz.
15. Dünyanın tüm devletlerini, kendi vatandaşları için insana yakışır yaşam koşulları sağlamaya çağırıyoruz ve sosyal sorunların çoğu zaman insanları aşırı eylemlere sürüklediğinin **farkındayız**.
16. Katı manevi değerlere sahip olmayan ve ahlak yolundan habersiz olan insanların ve toplumların, insan doğasının esas temeli olan yaratıcılık ve hümanizm arzusunu kaybetmeye mahkûm olduğunu **belirtiyoruz**.
17. Dünyanın önde gelen siyasi ve iş dünyası liderlerini, modern toplumların gelişimindeki farklılıkların üstesinden gelmeye ve nüfusun farklı kesimlerinin ve dünyanın farklı ülkelerinin refahındaki uçurumu azaltma üzerinde odaklanmaya **çağırıyoruz**.
18. Dünya liderleri ve geleneksel dinler arasındaki diyaloğun, barışın korunmasına katkıda bulunan Devletler ve toplumlardaki sosyo-politik süreçler üzerindeki olumlu etkisine **dikkat çekiyoruz**.
19. Yüce Tanrı'nın tüm insanları ırkı, dini, etnik ve diğer aidiyetleri, sosyal durumları ne olursa olsun eşit yarattığı tartışılmaz gerçeğinden **hareket ederek**, hoşgörü, saygı ve karşılıklı anlayış dini vaazların gyesi olması gerektiğini düşünüyoruz.

20. İfade özgürlüklerini tanıyan siyasi ve kamusal figürleri, gazetecileri ve blog yazarlarını, dini genellemelere karşı dikkatli olmaya, aşırılık ve terörizmi herhangi bir ulus ve dinle bir tutmamaya ve dini siyasi amaçlar için kullanmamaya **çağırıyoruz**.
21. Özellikle gençler arasında, dinlerin ve kültürlerin saygılı bir şekilde bir arada yaşamasını güçlendirmede ve tehlikeli sahte dini önyargıları çürütmede eğitim ve din eğitiminin rolünün geliştirilmesini **savunuyoruz**.
22. Aile kurumunu güçlendirmenin önemini **vurguluyoruz**.
23. Kadınların onurunu ve haklarını savunuyoruz, ailenin ve toplumun eşit bir üyesi olarak sosyal statülerini geliştirmeye, kültürel ve dini alanlarda barış süreçlerine katılmaya teşvik edilmesi gerektiğini **savunuyoruz**.
24. Küresel dijital gelişimin kaçınılmazlığının yanı sıra, dijital uçurumun ele alınmasında politika yapıcılarla ilişki kurmada dini ve ruhani liderlerin rolünün önemli olduğunu **belirtiyoruz**.
25. **İfade özgürlüğüne saygı göstererek**, dini değerlerin dini bilginin, dinler arası hoşgörünün ve sivil barışın teşvik edilmesindeki önemini açıklamak ve dinler için ortak bir hoşgörü geliştirmek için medya ve toplumun diğer kurumlarıyla diyalog geliştirmeye çalışıyoruz.
26. Tüm inanç ve iyi niyetli insanları bu zor zamanlarda birleşmeye ve ortak evimiz olan Dünya gezegeninde güvenlik ve uyuma katkıda bulunmaya **çağırıyoruz**.
27. Daha müreffeh bir dünya için medeniyetler arası, dinler arası ve uluslar arası diyalogun genişlemesine önemli katkılarda bulunan dünyadaki tüm iyi niyetli insanları desteklemek için **dua ediyoruz**.
28. Silahlı çatışmaların yanı sıra doğal ve insan kaynaklı felaketlerden etkilenen bölgelerde merhamet ve yardım eylemlerine destek **çağrısında bulunuyoruz**.
29. Koronavirüs salgınının sonuçlarının üstesinden gelme çabalarında uluslararası örgütleri ve ulusal hükümetleri destekleme konusunda dayanışma **çağrısında bulunuyoruz**.
30. Kongremizin ve bu Bildirgenin sonuçlarının, hoşgörü, karşılıklı saygı ve barış kültürünün yaygınlaştırılması için insanlığın çağdaş ve gelecek nesilleri için önemli bir rehber olmayı amaçladığını, dolayısıyla dünyadaki tüm ülkeleri yanı sıra BM kurumları da dahil olmak üzere Uluslararası kuruluşlar tarafından ve kamu yönetiminde kullanabileceklerini **belirtiyoruz**.
31. Kongremiz Sekreteryasına, 2023-2033 yılları için küresel bir dinler arası diyalog platformu olarak Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi'nin Geliştirilmesi Konseptini geliştirmeye **rica ediyoruz**.
32. Kazakistan Cumhuriyeti'nin medeniyetler arası, dinler arası ve mezhepler arası diyalog için yetkili ve küresel bir merkez olarak rolünü bir kez daha **teyit ediyoruz**.

33. Kazakistan Cumhuriyeti'ne ve Cumhurbaşkanı Kassym-Jomart Tokayev'e VII. Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi'ni topladıkları için, insani girişimleri, yenilenmeye ve ilerlemeye, barış ve uyuma katkılarından dolayı **teşekkür ediyoruz.**
34. Kongrenin mükemmel organizasyonu için Kazakistan Cumhuriyeti'ne ve Kazakistan halkına samimiyetleri ve misafirperverlikleri için **teşekkür ediyoruz.**
35. Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi'nin faaliyetlerine devam etme konusundaki ortak ilgimizi ve VIII. Kongre'nin 2025 yılında Kazakistan Cumhuriyeti'nin başkenti Nur-Sultan'da yapılacağını **teyit ediyoruz.**

Bu Deklarasyon, VII. Semavi ve Geleneksel Dinlerin Liderleri Kongresi delegelerinin çoğunluğu tarafından kabul edildi ve Dünyanın tüm Hükümetlerine, siyasi ve dini liderlerine, ilgili bölgesel ve uluslararası kuruluşlara, sivil toplum kurumlarına, dini derneklere ve önde gelen uzmanlara iletilecektir. Ayrıca BM Genel Kurulu'nun 77. oturumunun resmi bir belgesi olarak dağıtılacaktır.

Mevcut Deklarasyonda yer alan ilkeler, ilgili tüm ülkelerdeki tüm politika kararlarına, mevzuata, eğitim programlarına ve medyaya dahil edilmek üzere tüm bölgesel ve uluslararası düzeylerde değerlendirilebilir.

**ÜMİTLERİMİZ GERÇEKLEŞSİN
VE TÜM HALKLAR VE ÜLKELER
BARIŞ VE REFAH İÇİNDE YAŞASIN!**

**KAZAKİSTAN
NUR-SULTAN
EYLÜL 15, 2022**

第七届世界和传统宗教领袖 大会宣言

我们，第七届大会的与会者是世界宗教和传统宗教的精神领袖、政治家和国际组织的负责人，

在我们对一个公正、和平、安全和繁荣的世界的共同愿望指导下，

申明共同价值观在人类精神和社会发展中的重要性，

认识到有必要打击和克服基于社会、民族文化和宗教差异的不容忍和对仇恨、仇外心理、歧视和冲突的诉求，

尊重丰富的宗教和文化多样性，

意识到慈善、同情、怜悯、正义和团结的行为有助于拉近人与社会的距离，

认识到教育和灵性对个人和宗教间发展的价值

申明妇女在社会中的作用和权利的重要性。

认为物质不平等在我们的世界中造成了怨恨、社会紧张、冲突和危机。

认识到在我们这个大流行病后的世界中应对全球挑战的重要性，包括气候变化、贫穷和饥饿、有组织犯罪、恐怖主义和毒品

最强烈地谴责极端主义、激进主义和恐怖主义，它们导致宗教迫害，破坏人的生命和尊严。

谴责在世界范围内造成国家和国际间紧张的温床，

表示严重关切全球需要人道主义援助和保护的移徙者和难民人数增加，

表示坚决希望为冲突各方之间的对话与和解创造条件作出贡献，

意识到迫切需要精神和政治领袖共同努力解决我们世界的问题，

欢迎为促进宗教间、文化间和文明间对话而采取的所有国际、区域、国家和地方举措，特别是宗教领袖的主动行动，

表示打算加强宗教团体、国际、国家和国家机构以及非政府组织在大流行病后时期的合作，

重申世界和传统宗教领袖大会作为许多宗教、信仰的代表进行宗教间对话的国际平台的工作，

指出世界宗教和传统宗教领袖大会有机会进一步采取具体步骤，加强宗教间、文化间和文明间对话，

- **达成共同立场，声明如下：**

1. 我们将尽一切努力，确保世界和传统宗教领袖大会继续为和平和不同宗教、文化和文明之间的对话不断努力。
2. 我们宣布，在世界大流行病后的发展以及各种进程和安全威胁的全球化背景下，世界宗教和传统宗教领袖大会在实施加强和平与合作的对话以及促进精神和道德价值观的共同努力方面发挥了重要作用。
3. 我们认识到，只有通过共同努力、共同工作和相互帮助，才能克服大流行病的负面影响。
4. 我们相信，任何军事冲突的爆发，紧张和对抗的温床的建立都会产生 «多米诺骨牌效应»，使国际关系恶化。
5. 我们认为，极端主义、激进主义、恐怖主义和所有其他形式的暴力和战争，无论其背后的动机和目标如何，都与真正的宗教无关，必须坚决拒绝。
6. 我们恳请各国政府和经授权的国际组织向遭受极端分子和恐怖分子侵犯权利和暴力的所有宗教团体和族裔社区提供全面援助，以及由于战争和军事冲突的结果。
7. 我们呼吁世界各国领导人放弃所有导致世界不稳定的侵略性和破坏性言论，并在我们世界的各个角落停止冲突和流血。
8. 我们呼吁世界各地的宗教领袖和知名政治人物以友谊、团结和平共处的名义，不懈地促进对话。
9. 我们主张世界和传统宗教领袖以及著名政治人物积极参与解决冲突，以实现长期稳定。
10. 我们注意到，多元化和肤色、性别、种族、语言和文化的差异是上帝在创造中的智慧意志的表现。上帝允许宗教多样性，因此任何对某一特定宗教和宗教教义的强制都是不可接受的。
11. 我们呼吁支持宗教间和信仰间对话的实际举措，以便为所有民族建立社会正义和团结。
12. 我们与联合国和所有其他国际、政府和区域机构及组织一道，努力促进不同文明和宗教、国家和人民之间的对话。
13. 我们认可罗马教廷与爱资哈尔谢里夫之间关于 «和平与和平共处的人类博爱» 的文件（由联合国大会2020年12月21日A/RES/75/200号决议通过）和 «麦加宣

言» (2019年5月在麦加通过) 的重要性和价值，该宣言呼吁信徒之间为了共同利益实现和平、对话、相互理解和相互尊重。

14. 我们欢迎国际社会在科学、技术、医药、工业和其他领域取得的进步，但注意到将其与精神、社会和人类价值相协调的重要性。
15. 我们认识到，社会问题往往将人们推向极端的观点和行动，我们呼吁世界上所有国家确保其公民有足够的生活条件。
16. 我们注意到，忽视精神价值和道德指导的重要性的人和社会，很容易失去人性和创造力。
17. 我们呼吁世界上的政治和商业领袖专注于弥合现代社会发展中的不平衡，缩小世界不同阶层和不同国家之间的财富差距。
18. 我们注意到，世界和传统宗教领袖之间的对话对各国和社会的社会政治进程产生了积极影响，有助于维护和平。
19. 我们的出发点是，万能的主创造了所有的人，无论他们的种族、宗教、民族或其他隶属关系或社会地位如何，都是平等的，所以相互尊重和相互理解是所有宗教传教的核心。
20. 我们呼吁政治和公众人物、记者和博客在认可其言论自由的同时，警惕宗教的泛化，不要将极端主义和恐怖主义与任何国家或宗教相提并论，也不要利用宗教来达到政治目的。
21. 我们主张加强教育和宗教指导的作用，特别是在青年中，促进不同宗教和文化的尊重共存，揭穿危险的伪宗教偏见。
22. 我们特别提请注意加强家庭制度的重要性。
23. 我们倡导妇女的尊严和权利，提高她们作为家庭和社会平等成员的社会地位，并鼓励她们参与文化和宗教领域的和平进程
24. 我们注意到全球数字发展的必然性，以及宗教和精神领袖在与政策制定者接触以解决数字鸿沟方面的重要作用。
25. 在尊重言论自由的同时，我们力求与媒体和其他社会机构开展对话，解释宗教价值观在促进宗教知识、宗教间宽容和公民和平方面的重要性，并发展对宗教的普遍宽容。
26. 我们呼吁所有有信仰和善意的人在这个困难的时刻团结起来，为我们的共同家园--地球的安全与和谐作出贡献。
27. 我们为支持地球上所有善意的人们而祈祷，他们为扩大文明间、宗教间和国际对话以建立一个更繁荣的世界做出了重大贡献。
28. 我们呼吁支持在受军事冲突以及自然和人为灾害影响的地区开展怜悯和同情的行动。
29. 我们呼吁团结一致，支持国际组织和各国政府努力应对冠状病毒大流行的影响。
30. 我们申明，大会和本宣言的目标是指导人类今世和后代促进相互尊重与和平的文

化；可供世界上任何国家的公共行政部门以及包括联合国机构在内的国际组织使用。

31. 我们委托大会秘书处制定《世界宗教和传统宗教领袖大会发展构想》，作为2023-2033年全球宗教间对话平台。
32. 我们重申哈萨克斯坦共和国作为文明间、宗教间和信仰间对话的权威性和全球性中心的作用。
33. 我们感谢哈萨克斯坦共和国和卡西姆-若马尔特-托卡耶夫总统召开第七届世界宗教和传统宗教领袖大会，感谢他们的人道主义倡议和他们对复兴与进步、和平与和谐的贡献。
34. 我们感谢哈萨克斯坦共和国对大会的出色组织和哈萨克人民的热情接待。
35. 我们重申我们对继续开展世界宗教和传统宗教领袖大会的活动的集体兴趣，并打算于2025年在哈萨克斯坦共和国首都努尔苏丹市举行下一届第八届大会。

本宣言由第七届世界宗教和传统宗教领袖大会的大多数代表通过，并转达给当局、政治领袖、世界各地的宗教领袖、相关区域和国际组织、民间社会机构，以及宗教协会和主要专家。它还将作为联合国大会第77届会议的正式文件分发。

本宣言中的原则可以在所有区域和国际层面上传播，供所有相关国家的所有政策决定、立法、教育计划和媒体考虑。

**愿我们的愿望得到祝福
并愿我们的愿望得到祝福
所有民族和国家的繁荣!**

**哈萨克斯坦
努尔苏丹
2022年9月15日**

بيان المؤتمر السابع لقادة الأديان العالمية والتقليدية

نحن المشاركون في المؤتمر السابع لكوننا زعماء الأديان العالمية والتقليدية ورجال السياسة ورؤساء المنظمات الدولية،
استرشاداً للسعي المشترك الى عالم عادل وآمن ومزدهر،
وتأكيداً على أهمية القيم المشتركة في التنمية الروحية والاجتماعية للبشرية،
واعترافاً بأهمية المواجهة والتغلب على التعصب والتحريض على الكراهية وكراهية
الأجانب والتمييز والنزاعات على أساس الاختلافات الاجتماعية والعرقية الثقافية
والدينية،
واحتراماً الى ثراء التنوع الديني والثقافي،
وتدركاً بأن الأعمال الخيرية والرحمة والرأفة العدالة والتضامن تساهم في التقارب
بين الناس والمجتمعات،
واعترافاً بقيمة التعليم والتنوير الديني في التنمية الذاتية للفرد والتنمية الدينية،
وتأكيداً بأهمية دور وحقوق المرأة المجتمع،
وتوضيحاً بأن عدم المساواة المادية تؤدي إلى الاستياء والتوتر الاجتماعي والصراعات
والأزمات في عالمنا،
واعترافاً بأهمية حل التحديات العالمية لعالمنا ما بعد الجائحة، بما في ذلك تغير
المناخ، الفقر والجوع، والجريمة المنظمة والإرهاب والمخدرات،

وإدانة بشكل قطعي كل من التطرف والراديكالية والإرهاب يؤدي إلى الاضطهاد الديني وتدمير حياة الإنسان وكرامته،
 وإدانة بخلق مراكز توتر بين الدول وبين الشعوب في العالم،
 وإعراباً عن بالغ القلق من زيادة عدد المهاجرين واللاجئين المحتاجين إلى المساعدة الإنسانية والحماية في العالم،
 وإعراباً عن رغبة راسخة لمساهمة في تهيئة الظروف الخاصة للحوار والمصالحة بين الأطراف المتنازعة،
 وإدراكاً بالحاجة الماسة إلى عمل مشترك لقادة الأديان والرجال السياسيين في حل قضايا عالمنا،
 وترحيباً بجميع المبادرات الدولية والإقليمية والوطنية والمحلية، وكذلك بالجهود التي يبذلها قادة الأديان في سبيل تعزيز الحوار بين الأديان والثقافات والحضارات،
 وإعراباً عن النية بتكثيف التعاون بين الطوائف الدينية والمؤسسات الدولية والوطنية والعامّة وأيضاً المنظمات غير الحكومية في فترة ما بعد الجائحة،
 وتأكيداً من جديد بعمل مؤتمر قادة الأديان العالمية والتقليدية بصفة منصة دولية للحوار بين الأديان لممثلي العديد من الأديان والمذاهب والمعتقدات الدينية،
 وبالإشارة إلى إمكان مؤتمر زعماء الأديان العالمية والتقليدية في دعم واتخاذ الخطوات المعينة لتوسيع الحوار بين الأديان والمعتقدات والحضارات،

- لقد توصلنا الى الموقف المشترك ونعلن بما يلي:

١. أننا سنبدل قصارى جهودنا لضمان مواصلة مؤتمر قادة الأديان العالمية والتقليدية لأنشطته المستمرة لأجل السلام والحوار بين الأديان والثقافات والحضارات.
٢. أننا نعلن أنه في سياق تطور العالم بعد الجائحة وعملة العمليات العالمية

والتهديدات الأمنية يلعب مؤتمر قادة الأديان العالمية والتقليدية دورًا مهمًا في تحقيق الجهود المشتركة لتعزيز الحوار لأجل السلام والتعاون وتعزيز القيم الروحية والأخلاقية.

٣. أنا نعلن أن عواقب الجائحات السلبية لا يمكننا التغلب عليها إلا بفضل الجهود المشتركة والعمل معًا ومساعدة بعضنا البعض.

٤. أنا على يقين بأن إطلاق العنان لأي صراع عسكري وبؤرة توتر ومواجهة له «أثر الدومينو» ويؤدي إلى تدهور العلاقات الدولية.

٥. أنا نعتقد أن التطرف والراديكالية والإرهاب وسائر أشكال العنف والحروب، مهما كانت أهدافها، لا علاقة لها بالدين الحنيف ولا بد من نبذها بشكل حزم.

٦. أنا نرجو من الحكومات الوطنية والمنظمات الدولية المخولة التكرم بتقديم مساعدة شاملة لجميع الجماعات الدينية والطوائف العرقية التي تعرضت لانتهاك الحقوق والعنف من قبل المتطرفين والإرهابيين نتيجة الحروب والصراعات العسكرية.

٧. أنا ندعو قادة العالم إلى التخلي عن الخطاب العدواني والمدمر الذي يؤدي إلى زعزعة استقرار الوضع في العالم وإراقة الدماء في جميع أنحاء عالمنا.

٨. أنا ندعو قادة الأديان والشخصيات السياسية البارزة من مختلف أنحاء العالم إلى تطوير الحوار باستمرار ودائم لأجل الصداقة والتضامن والتعايش السلمي.

٩. أنا ندعم المشاركة النشطة لقادة الأديان العالمية والتقليدية والشخصيات السياسية البارزة في عملية تسوية النزاعات للوصول إلى الاستقرار طويل الأمد.

١٠. أنا نشير إلى أن التعددية والاختلافات في لون البشرة والجنس والأعراق واللغات والثقافات هي تعبير عن حكمة مشيئة الله في الخلق. يسمح الله بالتنوع الديني ولذلك فإن أي إكراه لدين أو آخر ومذهب ديني هو أمر غير مقبول.

١١. أنا ندعو إلى دعم المبادرات العملية لتحقيق الحوار بين الأديان والاعتقادات في سبيل إقامة العدالة الاجتماعية والتضامن لجميع الشعوب.

١٢. أننا في التضامن مع جهود الأمم المتحدة والمؤسسات الدولية والحكومية والإقليمية في تعزيز الحوار بين الحضارات والأديان والدول والأمم.
١٣. أننا نعترف بأهمية وقيمة الوثيقة التاريخية «بشأن الأخوة الإنسانية من أجل السلام والتعايش السلمي» بين الكرسي الرسولي والأزهر الشريف (والتي اعتمدها الجمعية العامة للأمم المتحدة بالقرار الصادر برقم A/RES/75/200 في ٢١ كانون الأول/ديسمبر من عام ٢٠٢٠م بعنوان «اليوم الدولي للإخوة الإنسانية») و«بيان مكة المكرمة» (التي تم اعتمادها في مايو/أيار من عام ٢٠١٩م في مكة المكرمة) وتدعو هاتين الوثيقتان كلاهما إلى السلم والحوار والتفاهم والاحترام المتبادل بين المؤمنين من أجل الصالح العام.
١٤. أننا نرحب بأهمية التقدم الذي أحرزه المجتمع العالمي في مجالات العلوم والتكنولوجيا والطب والصناعة وغيرها من المجالات وفي نفس الوقت نشير على أهمية مواءمته مع القيم الروحية والإنسانية للبشرية.
١٥. أننا ندرك أن المشاكل الاجتماعية غالبًا ما تدفع الناس إلى اتخاذ إجراءات متطرفة وندعو جميع دول العالم إلى توفير ظروف معيشية كريمة لمواطنيها.
١٦. أننا نؤكد أن الناس والمجتمعات الذين ينكرون أهمية القيم روحية والمبادئ الأخلاقية يتعرضون لفقدان إنسانيتهم وإبداعيتهم.
١٧. أننا ندعو قادة العالم السياسي ورجال الأعمال أن يركزوا في خفض الفوارق في تنمية المجتمعات الحديثة وتقليص الفجوة في رفاه مختلف طبقات السكان ومختلف بلدان العالم.
١٨. أننا نشير إلى تأثير إيجابي للحوار بين قادة الأديان العالمية والتقليدية على العمليات الاجتماعية والسياسية في الدول والمجتمعات ما يسهم في الحفاظ على السلام.
١٩. أننا ننطلق من الحقيقة التي لا جدال فيها وهي أن الله سبحانه وتعالى خلق كل الناس على السواء بغض النظر عن انتماءاتهم العرقية والدينية والقومية

وغيرها من الانتماآت، والوضع الاجتماعي، وعليه فإن التسامح والاحترام والتفاهم المتبادل يجب أن تكون هدفاً لأي خطبة دينية.

٢٠. أننا ندعو الشخصيات السياسية والعامة والصحفيين والمدونين احتراماً إلى حريتهم للتعبير إلى التجنب عن التعميمات الدينية وعدم مقارنة التطرف والإرهاب مع أمة ما أو ديانة ما، وأيضاً إلى عدم استخدام الدين للأغراض السياسية.

٢١. أننا ندعم تعزيز دور التربية والتعليم الديني خاصة بين الشباب في ترسيخ التعايش القائم على الاحترام بين الأديان والثقافات ودحض التحيزات الدينية الزائفة الخطيرة.

٢٢. أننا نولي الاهتمام الخاص إلى أهمية تعزيز مؤسسة الأسرة.

٢٣. أننا ندافع عن كرامة وحقوق المرأة وتحسين وضعها الاجتماعي بصفتها من أعضاء متساوين في الأسرة والمجتمع.

٢٤. أننا نلاحظ حتمية التنمية الرقمية العالمية وأهمية دور القادة الدينيين والروحانيين في التعامل مع الشخصيات السياسية في موضوع حل مسائل الفجوة الرقمية.

٢٥. احتراماً لحرية التعبير عن الآراء والأفكار نسعى إلى تطوير الحوار مع وسائل الإعلام ومؤسسات المجتمع الأخرى من أجل توضيح أهمية القيم الدينية في تعزيز المعرفة الدينية والتسامح بين الأديان والسلم الأهلي وتطوير التسامح العام للأديان.

٢٦. أننا نناشد أهل الإيمان وحسن النية أن يتحدوا في هذا الوقت الصعب وأن يسهموا بكل مساعدة ممكنة لضمان الانسجام والأمن في وطننا المشترك «كوكب الأرض».

٢٧. أننا ندعو في صلواتنا لأجل دعم جميع أهل النية الحسنة على هذا الكوكب لأنهم يقدمون مساهمة كبيرة في توسيع الحوار بين الحضارات والأديان وبين الدول لأجل عالم أفضل وأكثر ازدهاراً.

٢٨. أننا ندعو إلى دعم أعمال الرحمة والتعاطف في المناطق المتضررة من النزاعات العسكرية والكوارث الطبيعية والكوارث من صنع الإنسان.
٢٩. أننا ندعو إلى التضامن مع المنظمات الدولية والحكومات الوطنية في جهودها للتغلب على عواقب جائحة فيروس كورونا.
٣٠. أننا نؤكد أن أهداف المؤتمر وهذا البيان هي توجيه الأجيال البشرية الحديثة والمستقبلية إلى تعزيز ثقافة التسامح والاحترام المتبادل والسلام، ويمكن استخدامها في الإدارة العامة من أي بلد في العالم وكذلك من قبل المنظمات الدولية، بما في ذلك مؤسسات الأمم المتحدة.
٣١. أننا نكلف سكرتارية المؤتمر تطوير مفهوم لتطوير مؤتمر قادة الأديان العالمية والتقليدية كمنصة عالمية للحوار الديني للفترة من عام ٢٠٢٣-٢٠٣٣م.
٣٢. أننا نؤكد دور جمهورية كازاخستان كمركز موثوق وعالمي للحوار بين الحضارات والأديان والاعتقادات.
٣٣. أننا نشكر جمهورية كازاخستان ورئيسها قاسم جومارت توكاييف على عقد المؤتمر السابع لقادة الأديان العالمية والتقليدية وأيضا على مساهمتهم في الانعاش والتقدم والسلام والوئام.
٣٤. أننا ممتنون لجمهورية كازاخستان على التنظيم الرائع للمؤتمر ولشعب كازاخستان على حسن الاستقبال وكرم الضيافة.
٣٥. أننا نؤكد اهتمامنا الجماعي بمواصلة عمل مؤتمر قادة الأديان العالمية والتقليدية ونبينا بعقد المؤتمر الثامن المقبل في مدينة نور سلطان عاصمة جمهورية كازاخستان عام ٢٠٢٥م.

تم اعتماد هذا البيان بالمؤتمر السابع لزعماء الأديان العالمية والتقليدية ويتم نقله إلى السلطات وقادة السياسة والشخصيات الدينية في جميع أنحاء العالم والمنظمات الإقليمية والدولية ذات الصلة ومؤسسات المجتمع المدني والجمعيات الدينية والخبراء الرائدین، كما سيتم نشره كوثيقة رسمية للدورة السابعة والسبعين للجمعية العامة للأمم المتحدة.

أن المبادئ الواردة في هذا البيان يمكن انتشارها على جميع المستويات الإقليمية والدولية وفي نفس الوقت سيتم أخذها في الاعتبار في القرارات السياسية والأحكام القانونية والبرامج التعليمية ووسائل الإعلام في جميع البلدان المعنية.

تباركت آمالنا والسلام والازدهار لجميع الشعوب والدول.

جمهورية كازاخستان

مدينة نورسلطان

١٥ سبتمبر/أيلول من عام ٢٠٢٢م

بیانیه هفتمین کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی

ما، شرکت کنندگان هفتمین کنگره - رهبران روحانی ادیان جهانی و سنتی، سیاستمداران و روسای سازمان های بین المللی، به دنبال هدف مشترک برای جهان پایدار، عادلانه، امن و مرفه، با تاکید بر اهمیت ارزش های مشترک در رشد معنوی و اجتماعی بشر، با اذعان به ضرورت مقابله و غلبه بر عدم تحمل و تحریک به نفرت، بیگانه هراسی، تبعیض و درگیریهای مبتنی بر تفاوت های اجتماعی، قومی- فرهنگی و مذهبی، با احترام به غنای تنوع مذهبی و فرهنگی، با درک اینکه اعمال خیرخواهانه، همدردی، رحمت، عدالت و همبستگی، به نزدیکتر شدن ملت ها و جوامع مساعدت می کند، با شناخت ارزش آموزش و معنویت برای رشد شخصی و توسعه بین مذهبی، با تاکید بر اهمیت نقش و حقوق زنان در جامعه، با ذکر اینکه که نابرابری مادی منجر به رنجش، تنشهای اجتماعی، درگیریها و بحرانها در جهان ما میشود، با درک اهمیت راه حل هایی برای چالش های جهانی در جهان پسا پاندمی، از جمله تغییرات آب و هوایی، فقر و گرسنگی، جنایات سازمان یافته، تروریسم و مواد مخدر،

با محکوم کردن شدید افراط‌گرایی، رادیکالیسم و تروریسم که منجر به آزار و اذیت مذهبی و تخریب زندگی و حیثیت انسانی می‌شود،
با محکوم کردن ایجاد کانون‌های تنش بین‌دولتی و بین‌المللی در جهان،
با ابراز نگرانی شدید از افزایش جهانی تعداد مهاجران و پناهندگانی که نیاز به کمک و حمایت بشردوستانه دارند،
ضمن ابراز تمایل قاطعانه جهت مساعدت به فراهم‌سازی شرایط برای گفتگو و آشتی بین طرف‌های درگیر،
با درک ضرورت فوری به اقدام‌های مشترک رهبران روحانی و سیاسی برای حل و فصل مشکلات جهان امروز ما،
با استقبال از تمام ابتکارات بین‌المللی، منطقه‌ای، ملی و داخلی، به ویژه، تلاش‌های رهبران دینی برای ترویج گفتگوی بین‌ادیان، بین‌مذاهب و بین‌تمدن‌ها،
با ابراز تمایل برای فعال‌سازی همکاری بین‌جوامع دینی، نهادهای بین‌المللی، ملی و دولتی و همچنین سازمان‌های مردم‌نهاد در دوره پس‌پاندمی،
با تأکید مجدد بر فعالیت کنگره رهبران دینی جهانی و سنتی به عنوان یک پلتفرم جهانی گفتگو بین‌ادیان بین‌المللی برای نمایندگان ادیان، مذاهب و فرقه‌های مختلف،
با اشاره به فرصتی برای کنگره رهبران جهانی و سنتی برای برداشتن گام‌های ملموس بعدی در جهت گسترش گفتگو بین‌ادیان، بین‌مذاهب و بین‌تمدن‌ها،

- به موضع واحد دست یافتیم و موارد زیر را اعلام می‌داریم:

۱. ما تمام تلاش خود را خواهیم کرد تا کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی به فعالیت‌های مستمر خود در جهت صلح و گفتگو بین‌ادیان، فرهنگ‌ها و تمدن‌ها ادامه دهد.

۲. ما اعلام میداریم که در شرایط توسعه پسا پاندمی جهان و جهانی شدن فرآیندها و تهدیدات امنیتی، کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی نقش مهمی را در انجام تلاش‌های مشترک برای تقویت گفتگوی متمدنانه در راه صلح و همکاری و همچنین ترویج ارزش‌های معنوی و اخلاقی دارد.
۳. ما قبول داریم که بر این پیامدهای منفی پاندمی‌ها، تنها با تلاش‌های مشترک، باهم و با کمک به یکدیگر می‌توان غلبه کرد.
۴. ما متقاعدیم که راه اندازی هرگونه درگیری نظامی، ایجاد کانون تنش و رویارویی، «اثر دومینو» دارد که باعث بدتر شدن روابط بین‌المللی می‌شود.
۵. ما معتقدیم که افراط‌گرایی، رادیکالیسم، تروریسم و سایر اشکال خشونت و جنگ‌ها صرف نظر از آنکه چه انگیزه‌ها و اهدافی را پوشش می‌دهند، هیچ ربطی به دین واقعی ندارند و باید قاطعانه رد شوند.
۶. ما با جدیت از دولت‌های ملی و سازمان‌های بین‌المللی صلاحیتدار خواهشمندیم که به تمام گروه‌های مذهبی و جوامع قومی که در اثر جنگ‌ها و درگیری‌های نظامی در معرض نقض حقوق و خشونت توسط افراط‌گرایان و تروریست‌ها قرار گرفته‌اند، کمک همه‌جانبه کنند.
۷. ما از رهبران جهانی خواستاریم تمام لفاظی‌های تهاجمی و مخربی را که منجر به بی‌ثباتی جهان می‌شود، کنار بگذارند و به درگیری‌ها و خونریزی‌ها در هر گوشه جهان ما پایان دهند.
۸. ما از رهبران دینی و شخصیت‌های برجسته سیاسی از نقاط مختلف جهان خواستاریم که به طور مداوم گفتگو به‌خاطر دوستی، همبستگی و همزیستی مسالمت‌آمیز را توسعه دهند.
۹. ما طرفدار مشارکت فعال رهبران ادیان جهانی و سنتی و شخصیت‌های برجسته سیاسی در فرایند حل و فصل درگیری‌ها در جهت دستیابی به ثبات بلندمدت هستیم.

۱۰. ما تاکید می نماییم که کثرت گرایی و تفاوت در مذهب، رنگ پوست، جنسیت، نژاد، زبان و فرهنگ بیانگر حکمت اراده خداوند در خلقت است. خداوند تنوع مذهبی را روا می دارد و بنابراین هرگونه اجبار به این و یا آن دین و آموزه (دکترین) مذهبی غیرقابل قبول است.
۱۱. ما خواستار حمایت از ابتکارات عملی مربوط به اجرای گفتگوی بین ادیان و بین مذاهب به نام برقراری عدالت اجتماعی و همبستگی همه ملت ها هستیم.
۱۲. ما با تلاشهای سازمان ملل متحد و سایر نهادها و سازمان های بینالمللی، دولتی و منطقه‌ای برای ترویج گفتگو میان تمدنها و ادیان، دولت‌ها و ملت‌ها همبستگی میکنیم.
۱۳. ما اهمیت و ارزش سند «برادری انسانی برای صلح و همزیستی مسالمت آمیز» بین سریر مقدس و الازهر الشریف (تصویب شده در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در قطعنامه ۲۰۰/۷۵/A/RES مورخ ۲۱ دسامبر ۲۰۲۰) و اعلامیه مکه (تصویب شده در مکه در ماه مه ۲۰۱۹) که خواهان صلح، گفتگو، حسن تفاهم و احترام متقابل بین مؤمنان به نام خیر عمومی هستند را قبول داریم.
۱۴. ما از پیشرفتی که جامعه جهانی در زمینه های علم، فناوری، پزشکی، صنعتی و سایر زمینه ها به دست آورده است، استقبال میکنیم و در عین حال بر اهمیت هماهنگی آنها با ارزشهای معنوی، اجتماعی و انسانی تاکید مینماییم.
۱۵. ما متوجه هستیم که اغلب مشکلات اجتماعی، افراد را به دیدگاهها و اعمال افراطی سوق می دهد و ما از همه کشورهای جهان خواستاریم که شرایط زندگی مناسبی را برای شهروندان خود فراهم کنند.
۱۶. ما تاکید می کنیم که مردم و جوامعی که اهمیت ارزش های معنوی و رهنمودهای اخلاقی را نادیده می گیرند، در معرض از دادن انسانیت و خلاقیت خود هستند.

۱۷. ما از رهبران سیاسی و فعالان تجاری جهانی خواستاریم که بر غلبه بر عدم تناسب در توسعه جوامع مدرن و کاهش شکاف در رفاه اقشار مختلف مردم و کشورهای مختلف جهان تمرکز کنند.
۱۸. ما بر تأثیر مثبت گفتگو بین رهبران ادیان جهانی و سنتی بر فرآیندهای سیاسی و اجتماعی دولت ها و جوامعی که به حفظ صلح مساعدت می کنند تاکید می کنیم.
۱۹. ما به این واقعیت غیر قابل انکار استناد می کنیم که خداوند متعال همه انسان ها را صرف نظر از تعلقات نژادی، مذهبی، قومیتی یا تعلقات دیگر و موقعیت اجتماعی آنها، برابر آفریده است، بنابراین احترام به یکدیگر و حسن تفاهم زیربنای تمام موعظه های دینی است.
۲۰. ما با به رسمیت شناختن آزادی بیان، از شخصیت‌های سیاسی و عمومی، خبرنگاران و وبلاگ‌نویسان خواستاریم مراقب باشند که از کلیگوییهای مذهبی پرهیز شوند و افراطگرایی و تروریسم را با هیچ ملت و مذهبی یکی نشانند و از دین برای اهداف سیاسی نیز استفاده نکنند.
۲۱. ما خواهان ارتقای نقش تعلیم و تربیت دینی، به ویژه بین جوانان، در جهت تقویت همزیستی محترمانه ادیان و فرهنگ ها و از بین بردن تعصبات شبه مذهبی خطرناک هستیم.
۲۲. ما اهمیت تقویت نهاد خانواده را مورد توجه خاصی قرار می دهیم.
۲۳. ما از حیثیت و حقوق زنان، ارتقای جایگاه اجتماعی آنها به عنوان عضوی برابر خانواده و جامعه و تشویق آنها به مشارکت در فرآیندهای صلح در عرصه های فرهنگی و مذهبی نیز حمایت می کنیم.
۲۴. ما بر اجتنابناپذیری توسعه دیجیتال جهانی و همچنین اهمیت نقش رهبران دینی و روحانی در تعامل با شخصیت‌های سیاسی در حل مشکلات شکاف دیجیتال تاکید می نمایم.

۲۵. با احترام به آزادی بیان، ما به دنبال توسعه گفتگو با رسانه‌ها و دیگر نهادهای جامعه هستیم تا اهمیت ارزشهای دینی برای ترویج معارف دینی، تحمل بین مذاهب و صلح مدنی و همچنین تحمل پذیری عمومی نسبت به ادیان تبیین گردد.

۲۶. ما از همه افراد با ایمان و حسن نیت خواستاریم که در این دوران سخت متحد شوند و به تضمین امنیت و هماهنگی در خانه مشترک ما - سیاره زمین کمک کنند.

۲۷. ما در حمایت از همه افراد خیرخواه در کره زمین که سهم بسزایی در گسترش گفتگوی بین تمدنی، بین ادیان و بین ملل بخاطر جهانی مرفه تر دارند، دعا می کنیم.

۲۸. ما خواستار حمایت از اقدامات رحمت آمیز و همدردی در مناطق آسیب دیده از درگیریهای نظامی و در اثر بلایای طبیعی و انسانساز هستیم.

۲۹. ما خواستار همبستگی در حمایت از سازمانهای بینالمللی و دولتهای ملی در تلاش هایشان در راه غلبه بر پیامدهای پاندمی ویروس کرونا هستیم.

۳۰. ما تایید می کنیم که اهداف کنگره و بیانیه حاضر بر هدایت نسل های امروزی و آینده بشر در ترویج احترام متقابل و صلح دوستی است؛ تا آنها برای استفاده در مدیریت دولتی هر کشوری در جهان و توسط سازمان های بین المللی از جمله نهادهای سازمان ملل متحد در دسترس باشند.

۳۱. ما به عهده دبیرخانه کنگره واگذار می کنیم تا فرایافت اصلی توسعه کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی را به عنوان یک پلت فرم جهانی گفتگوی بین ادیان جهانی برای سال های ۲۰۲۳-۲۰۳۳ تهیه کند.

۳۲. ما نقش جمهوری قزاقستان به عنوان مرکز معتبر و جهانی گفتگوی بین تمدنی، بین ادیان و بین مذاهب را تایید می نمایم.

۳۳. ما از جمهوری قزاقستان و جناب آقای قاسم ژومارت توکایف رئیس جمهور برای

- میزبانی هفتمین کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی، ابتکارات بشردوستانه و همچنین برای مساعدت به پیشرفت، صلح و توافق سپاسگزاریم.
۳۴. ما از جمهوری قزاقستان برای برگزاری عالی کنگره و از مهمان نوازی مردم قزاقستان کمال تشکر را داریم.
۳۵. ما علاقه جمعی مان به ادامه فعالیت کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی و قصد برگزاری هشتمین کنگره بعدی در سال ۲۰۲۵ در شهر نور-سلطان، پایتخت جمهوری قزاقستان را تایید می کنیم.

بیانیه حاضر توسط اکثریت نمایندگان هفتمین کنگره رهبران ادیان جهانی و سنتی به تصویب رسید و به مقامات، رهبران سیاسی، رهبران مذهبی در سراسر جهان، سازمانهای منطقه‌ای و بینالمللی ذیربط، نهادهای جامعه مدنی و همچنین به انجمنهای دینی و کارشناسان بارشد منعکس میشود. این بیانیه به عنوان یک سند رسمی هفتاد و هفتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد نیز منتشر خواهد شد.

اصول مندرج در بیانیه حاضر میتواند در تمام سطوح منطقه‌ای و بینالمللی اعمال شود تا در تمام تصمیم گیری های سیاسی، هنجارهای قانون گذاری، برنامه های آموزشی و رسانه ها در همه کشورهای ذینفع مورد توجه قرار گیرد.

امیدهای ما برآورده باد

و صلح و رفاه نصیب همه ملت ها و کشورها باد!

جمهوری قزاقستان

شهر نور-سلطان

۱۵ سپتامبر سال ۲۰۲۲

הצהרת הקונגרס השביעי של מנהיגי הדתות העולמיות והמסורתיות

אנו, משתתפי הקונגרס השביעי — המנהיגים הרוחניים של דתות העולם והדתות המסורתיות, פוליטי-קאים, ראשי ארגונים בינלאומיים, תוך היות מונחי רצון משותף לגיבוש גלובלי בשם עולם בר קיימא, מוצדק, בטוח ומשגשג, תוך הצהרת החשיבות של ערכים הומניסטיים משותפים בהתפתחות הרוחנית והחברתית של האנושות, בהבטחת שלום אוניברסלי, ביטחון ויציבות, תוך הכרה בערך המרכזי של סימנופים רוחניים-מוסריים ומוראליים לפיתוח בר קיימא ויציב של יחסים חברתיים, להתגברות על אי-סובלנות, שנאת זרים, אפליה וסכסוכים המבוססים על הבדלים חברתיים, אתנו-תרבותיים ודתיים, תוך מתן תשומת לב מיוחדת לחשיבות השמירה על המגוון הדתי והתרבותי של עמים כמורשת אנושית משותפת, מתוך הבנה שמעשי צדקה, חמלה, רחמים, דבקות באידיאלים של צדק חברתי וסולידריות תורמים להתקרבות של אנשים וחברות, תוך הכרה בערך של חינוך והשכלה דתית להתפתחות עצמית של הפרט ולחינוך של רחישת כבוד כלפי דתות ותרבויות אחרות, תוך אישור של חשיבות תפקידה של אישה במשפחה ובחברה, בגידול הדור הצעיר ובתהליכים חברתיים-פוליטיים, תוך ציון שחוסר פרופורציות בהשגת היתרונות של העולם המודרני מוביל לאי-שוויון, משברים, סכסוכים, מתחים חברתיים ואי-הסכמות, תוך הכרה בחשיבות התמודדות מאוחדת עם האתגרים והאיומים הגלובליים של העולם המודרני הפו-סט-פנדמי, הפשע המאורגן והטרור, הסמים, הגירה בלתי חוקית ושינויי אקלים, עוני ורעב, תוך גינוי חריף לקיצוניות, הרדיקליזם והטרור, במיוחד על רקע דתי, הפוגעים בערכי הציוויליזציה העיקריים — חיי אדם וכבוד, שלום וביטחון, תוך גינוי היצירה של מרכזי מתח בין מדינות ובינלאומיים בעולם,

תוך הבעת דאגה חמורה מההידרדרות במצב באזורים שונים של כדור הארץ, כמו גם מהגידול במספר המהגרים והפליטים הזקוקים לסיוע הומניטרי ולהגנה, תוך הבעת שאיפה נחושה לתרום ליצירת תנאים לפיוס והידברות בין הצדדים המסוכסכים, תוך הבנת הצורך הדחוף במאמצים משותפים של מנהיגים רוחניים ופוליטיים להחליק את הסתירות של העולם המודרני, תוך הברכת כל היוזמות הבינלאומיות, האזוריות, הלאומיות והמקומיות, כמו גם את המאמצים של מנהיגים דתיים לקדם דיאלוג בין־דתי, בין־תרבותי ובין־ציביליזציוני, תוך הבעת הכוונה להגביר את שיתוף הפעולה בין קהילות דתיות, מוסדות בינלאומיים, לאומיים וציבוריים, ארגונים לא ממשלתיים בתקופה שלאחר המגפה, תוך אישור מחדש כי קונגרס מנהיגי הדתות העולמיות והמסורתיות הפך במהלך השנים לפלטפורמת דיאלוג בין־דתית בינלאומית אוניברסלית לנציגי דתות, קונפסיות ואמונות שונות, תוך הצבעה על החשיבות רבה של קונגרס מנהיגי הדתות העולמיות והמסורתיות בנקיטת צעדים קונקרטיים הבאים להרחבת הדיאלוג הבין־קונפסיונלי, הבין־דתי והבין־ציביליזציוני,

הגענו לעמדה משותפת והכרזנו על הדברים הבאים:

1. אנו נעשה כל מאמץ להבטיח שהקונגרס של מנהיגי הדתות העולמיות והמסורתיות ימשיך בפעילותו השוטפת לטובת שלום ודיאלוג בין דתות, תרבויות וציביליזציות.
2. אנו מצהירים כי בנסיבות של ההתפתחות שלאחר המגפה של העולם והגלובליזציה של התהליכי כיום בעולם והאיזמים הביטחוניים לקונגרס מנהיגי הדתות העולמיות והמסורתיות יש תפקיד חשוב ביישום המאמצים המשותפים לחיזוק הדיאלוג המתורבת בשם השלום ושיתוף הפעולה, כמו גם קידום ערכים רוחניים ומוסריים.
3. אנו מציינים שמגיפות טומנות בחובן סיכונים ואיומים עבור כל האנושות, ומשפיעות לרעה על כל החברות והמדינות בעולם. ואנחנו יכולים להתגבר על השלכות השליליות הללו רק באמצעות מאמצים משותפים, תוך עבודה משותפת ועזרה זה לזה.
4. אנו משוכנעים שלשחרור כל סכסוך צבאי, חממה של מתח ועימות יש «אפקט דומינו» ומוביל להרס של מערכת היחסים הבינלאומיים.
5. אנו מאמינים שלקיצוניות, רדיקליזם, טרור וכל שאר צורות האלימות והמלחמות, יהיו מטרותיהן אשר יהיו, אין שום קשר לדת האמיתית ויש לדחות אותן בנחישות.
6. אנו מבקשים ברצינות ממשלות לאומיות וארגונים בינלאומיים מורשים לספק סיוע מקיף לכל הקבוצות הדתיות והקהילות האתניות הנתונות להפרת זכויות ואלימות על ידי קיצונים ומחבלים כתוצאה ממלחמות וסכסוכים צבאיים.
7. אנו קוראים למנהיגי העולם לעצור סכסוכים ושפיכות דמים בכל פינות של כדור הארץ, לוותר על הרטוריקה האגרסיבית וההרסנית, המובילה לערעור יציבות המצב בעולם.

8. אנו קוראים למנהיגים דתיים ודמויות פוליטיות בולטות ממקומות שונים בעולם לפתח ללא לאות דיאלוג בשם ידידות, סולידריות ודו־קיום שלום ברחבי העולם.
9. אנו דוגלים במעורבות פעילה של מנהיגי דתות עולמיות ומסורתיות ודמויות פוליטיות בולטות בתהליך של השגת יציבות ארוכת טווח ופתרון סכסוכים.
10. אנו מציינים שפלורליזם והבדלים בדת, צבע העור, מגדר, גזעים ושפות הם ביטוי לחוכמת רצון האל שבעזרתה ברא אלוהים את האדם. בהקשר זה, כל עובדה של כפייה לדת כזו או אחרת ולדוקטרינה דתית אינה מתקבלת על הדעת.
11. אנו קוראים לתמיכה כוללת ביוזמות שמטרתן יישום מעשי של דיאלוג בין־דתי ובין־קונפסיונלי, עקרונות האחוה האנושית, צדק חברתי, התנהגות סולידרית למען הווה ועתיד טובים יותר של כל העמים.
12. אנו עומדים בסולידריות עם המאמצים של האו"ם, מוסדות בינלאומיים ואזוריים אחרים, כמו גם ממשלות לאומיות, ארגונים ציבוריים ולא ממשלתיים לקדם דיאלוג בין ציביליזציות, דתות, מדינות ואומות.
13. אנו מכירים בחשיבות ובערך של המסמך «על אחווה אנושית לשלום עולמי ולחיים משותפים» בין הכס הקדוש לאל-אזהר אל-שריף (אשר אומץ על ידי העצרת הכללית של האו"ם "היום הבינלאומי לאחוה אנושית" (בהחלטה 200/75/A/RES ב־21 בדצמבר 2020) ו-«הצהרת מכה» (התקבל בחודש מאי 2019 בעיר מכה) הקוראים לשלום, דיאלוג, הבנה הדדית וכבוד הדדי בין המאמינים בשם טובת הכלל.
14. אנו מברכים על ההתקדמות שנעשתה על ידי הקהילה העולמית בתחומי המדע, הטכנולוגיה העילית, הרפואה, התעשייה ותחומים נוספים, ובמקביל מציינים את חשיבות ההרמוניה שלה עם הערכים הרוחניים וההומניסטיים של האנושות.
15. אנו מודעים לכך שלעתים קרובות בעיות חברתיות דוחפות אנשים לפעולות קיצוניות וקוראים לכל מדינות העולם לספק תנאי חיים ראויים לאזרחיהן.
16. אנו מציינים שאנשים וחברות ללא ערכים רוחניים מוצקים וסימנופים מוסריים נידונים לאובדן הבסיס הבסיסי של הטבע האנושי — הרצון ליצירה והומניזם.
17. אנו קוראים למנהיגים פוליטיים ועסקיים בעולם להתמקד בהתגברות על דיספרפורציות בהתפתחותן של חברות מודרניות ולצמצם הפער ברווחתם של פלחים שונים באוכלוסייה ומדינות שונות בעולם.
18. אנו מציינים כי לתפקידם של מנהיגי דתות העולם והדתות המסורתיות ולדיפלומטיה הדתית הפעילה שלהם בעולם המודרני יש השפעה חיובית על התהליכים החברתיים־פוליטיים במדינות ובחברות, והם תורמים לשימור השלום והערכים האנושיים האוניברסליים.
19. אנו יוצאים מהעובדה הבלתי מעורערת שהקב"ה ברא את כל האנשים שווים, ללא קשר להשתייכות גזעית, דתית, אתנית ואחר, מעמדם החברתי, ולכן סובלנות, כבוד והבנה הדדית צריכים להיות למ־טרה של כל דרשה דתית.

20. אנו קוראים לאישים פוליטיים וציבוריים, עיתונאים ובלוגרים לדאוג לרגשותיהם הדתיים והלאומיים של אנשים, לא לזהות קיצוניות וטרור עם עמים שלמים ודתות שוחרות שלום.
21. אנו דוגלים בעד הגברת תפקיד החינוך והשכלה הדתית בחיזוק הדו-קיום המכבד של דתות ותרבויות ולהפרכת דעות קדומות פסבדו-דתיות מסוכנות.
22. אנו מדגישים את החשיבות של חיזוק מוסד המשפחה וחיזוק השוויון המגדרי בחברות.
23. אנו דוגלים למען הגנה על כבודן וזכויותיהן של נשים, שיפור מעמדן החברתי כבני משפחה וחברות שווים.
24. אנו מציינים כי פיתוח דיגיטלי עולמי הוא בלתי נמנע, ותפקידם של מנהיגים דתיים ורוחניים בפעולת גומלין עם דמויות פוליטיות בענייני פתרון פער הדיגיטלי הוא חשוב גם כן.
25. אנו שואפים לפתח דיאלוג עם התקשורת המונים ועם מוסדות החברה האחרים כדי להבהיר את האוניברסליות של הערכים האנושיים והדתיים, כמו גם לקדם אוריינות דתית, שלום אזרחי וסובלנות בין-דתית.
26. אנו פונים לכל האנשים בעלי האמונה והרצון הטוב להתאחד בתקופה קשה זו ולתרום את כל עזרתם האפשרית בהבטחת הרמוניה וביטחון בביתנו המשותף – כדור הארץ.
27. אנו מכוונים את תפילותינו לתמיכה בכל האנשים בעלי הרצון הטוב על הפלנטה התורמים תרומה משמעותית להרחבת הדיאלוג הבין-ציביליזציוני, בין-דתי ובין-לאומי בשם עולם טוב ומשגשג יותר.
28. אנו קוראים לתמיכה במעשי רחמים וחמלה באזורים המושפעים מסכסוכים צבאיים, אסונות טבע ומעשה ידי אדם.
29. אנו קוראים לתמיכת סולידריות של ארגונים בינלאומיים וממשלות לאומיות במאמציהם להתגבר על ההשלכות של מגיפת הקורונה.
30. אנו מציינים כי מטרת הקונגרס והצהרה זו נועדו להפוך למדריך חשוב עבור הדורות המודרניים והעתידים של האנושות על מנת לקדם תרבות של סובלנות, כבוד הדדי ושלווה, ויכולות לשמש במינהל הציבורי של כל מדינה בעולם, כמו גם על ידי ארגונים בינלאומיים, לרבות מוסדות האו"ם.
31. אנו מורים למזכירות הקונגרס לפתח קונספט לפיתוח הקונגרס של מנהיגי הדתות העולמיות והמ-סורתיות כפלטפורמת דיאלוג בין-דתית גלובלית אוניברסלית לשנים 2023-2033.
32. אנו מציינים בשביעות רצון את תפקידה של רפובליקת קזחסטן כמרכז סמכותי וגלובלי של דיאלוג בין-ציביליזציוני, בין-דתי ובין-קונפסיונלי.
33. אנו מודים לרפובליקת קזחסטן ולנשיא קאסימ-ג'ומארט טוקאייב על יוזמות הומניסטיות, על כינוס הקונגרס השביעי של מנהיגי הדתות העולמיות והמסורתיות, על תרומתם ליצירה ולקדמה, לשלום ולהרמוניה.
34. אנו אסירי תודה לרפובליקת קזחסטן על הארגון המעולה של הקונגרס, ולתושבי קזחסטן על הכנסת האורחים והאירוח.
35. אנו מאשרים את האינטרס הקולקטיבי שלנו להמשיך בפעילות הקונגרס של מנהיגי הדתות העו-למיות והמסורתיות ואת כוונתנו לקיים את הקונגרס השמיני הבא בשנת 2025 בבירת רפובליקת קזחסטן, העיר נור-סולטן.

הצהרה זו מקובלת על רוב הנציגים של הקונגרס השביעי של מנהיגי דתות עולמיות ומסורתיות ומועַ-
ברת לרשויות, מנהיגים פוליטיים, דמויות דתיות ברחבי העולם, ארגונים אזוריים ובינלאומיים רלוונטיים,
מוסדות החברה האזרחית, אגודות דתיות ומומחים מובילים, ויופץ גם כמסמך רשמי במושב ה-77 של
העצרת הכללית של האו"ם.

העקרונות הכלולים בהצהרה הנוכחית ניתנים להפצה בכל הרמות האזוריות והבינלאומיות, תוך פנייה
להילקח בחשבון בהחלטות פוליטיות, הוראות כל דין, תוכניות חינוכיות ותקשורת המונים בכל המדינות
המעוניינות.

יבורכו הציפיות שלנו

ויינתנו שלום ושגשוג לכל העמים והמדינות!

רפובליקת קזחסטן

העיר נוריסולטן

15 בספטמבר 2022

Қазақстан Республикасы, Астана қ.
Тәуелсіздік көш., 57,
Бейбітшілік және келісім сарайы, 5 қабат

Republic of Kazakhstan, Astana,
st. Tauelsizdik, 57, Palace of Peace and
Reconciliation, 5th floor

www.religions-congress.org
Astana – 2023

